

30.9 י"ב בתשרי

אחריות חברתית

גיוס חובה

בפורום הכלכלי-חברתי של
המגזר העסקי הבינו שעם פרוץ
משבר הקורונה, התפקיד
שלהם התעצם, עמ' 12

נעבור את זה יחד

הקורונה היא כבר מזמן לא רק נגיף
בריאותי, אלא נגיף כלכלי אכזרי שגרם
למאות אלפים לאבד את פרנסתם. לקריאה
לעזרה העולה מהשטח נענו חברות וארגונים
פרטיים, המורגלים לאורך השנים בתרומה
לקהילה וכעת מתגייסים אף יותר כדי לנסות
לעצור את הנפילה

כלכליסט

המחלקה המסחרית

תוכן שיווקי

מוגש מטעם החברות המשתתפות בפרויקט

צילום: שאטרסטוק

תוכן עניינים

עורכת: עדי ירום
מעצב: סרג'יו גבריאל

כלכליסט

המחלקה המסחרית
תוכן שיווקי

סמנכ"ל סחר:
מיכל כהן ברנדשטיין
מנהל מחלקת מודעות:
כפיר גנון
מנהלות פרסום:
חלי דגן, הדס כהן גנון

גילוי נאות: המוסף הינו
בהפקת המחלקה המסחרית
של כלכליסט, מערכת עיתון
כלכליסט אינה אחראית לתוכן
המודעות וכן מבקשת להבהיר
כי המוסף הינו פרסומי
ואין לראות במאמרים ו/או
במודעות משום המלצה מכל
סוג שהוא

14 טיפוח דור צעיר ומגוון של מנהיגות 15 התחדד החיבור עם הארגונים החברתיים 17 דגש מיוחד על הדור הצעיר 19 המפתח לשינוי העתיד טמון בקיימות 20 הנתונים המבהילים של המשבר הכלכלי 21 מערך התמיכה במשפחות החולים התרחב והתעצם 22 חמש הצעות כיצד להרוויח כסף מהבית	3 הסיוע לעמותות השותפות הוגדל 4 עשייה שעונה על ערכי היסוד: איכות וישראליות 6 שמים את ההתנדבות במרכז 8 יותר ויותר משפחות מוצאות עצמן מתמודדות עם קו העוני 10 נתינה שהיא חלק מהדנ"א של החברה 11 החיבור לקהילה כתנאי להצלחה 12 יוצאים לדרך עם תיקון חברתי

אימפקט חברתי ממוקד

מיד עם פרוץ משבר הקורונה מיפה בנק הפועלים, באמצעות המרכז לבנקאות חברתית, את הצרכים האקוטיים של החברה בישראל ופעל באופן מיידי לסייע למעגלים רחבים בתחומי בריאות, רווחה והתנהלות פיננסית. אחת מהיזמות הראשונות של הבנק הייתה ליצור קשר עם מד"א ולשאול כיצד ניתן לסייע. "היכולת שלנו לטפל באזרחים השתפרה והשתכללה - למרות קצב הגידול המטורף של הקורונה", אומרת אורלי אריאל, יו"ר

אגודת יידי מ"א / מאת: יואב בירנברג

"לפני הקורונה הקורסים נלמדו בכיתות", אומר אסף וייס, מנכ"ל עמותת יוניסטרים, שהוקמה במטרה לחשוף צעירים בישראל, בעלי נקודת זינוק נמוכה, לעולם העסקים, ובחודשי הקורונה מסייעת גם לדור הוותיק. "כיום המפגשים נערכים בזום כשאנחנו מוודאים שהם מסתדרים עם האפליקציה. בנק הפועלים הוא השותף העסקי הגדול שלנו. אנשיו תומכים בפעילות שלנו עם בני הנוער, ועכשיו מסייעים לנו בפעילות עם הקשישים. בעזרתם מאות ותיקים הרוויחו איכות חיים בחודשים הקשים ומלאי הדאגות האלה".

תעסוקו: כל אחד יכול לפנות להכוונה וייעוץ תעסוקתי

נושא התעסוקה הפך למרכזי עבור שכירים ועצמאים כאחד שמוציאים את עצמם עכשיו ללא עבודה. למענם השיק הבנק מספר מיזמים, ללא עלות, המסייעים למובטלים במגזרים השונים לחזור לשוק העבודה. תעסוקו - קו סיוע טלפוני למחפשי עבודה, בשיתוף עם עמותת בעצמי - הוא אחת ההצלחות הגדולות.

"בניגוד לתוכניות המרכזיות, תעסוקו היא תוכנית עצמאית", אומר דני שביט, מנכ"ל תעסוקו. "כל אחד יכול לפנות אלינו לקבל הכוונה וייעוץ תעסוקתי. בפועל היא מופעלת על ידי מתנדבים שאנחנו מלמדים ומכשירים לתפקיד, כשהליווי שאנחנו מספקים מתקיים בכמה חזיתות עיקריות: כתיבה או שיפור קורות חיים, הכנה לראיונות עבודה ועוד.

"התוכנית השנייה היא ליווי רגשי. בנק הפועלים תומך בתעסוקו לאורך כל עשר שנות קיומו. נוכח משבר הקורונה, הבנק התגייס מעל ומעבר ונתן לנו תרומה אדיבה בהרבה. מספר הפניות אלינו גדל פי חמישה. בשנה שעברה טיפלנו בכ-1,300 איש, והשנה נטפל בכ-5,000 איש, והיד עוד נטויה".

"לארגונים עסקיים יש תפקיד קבוע ואחריות כלפי החברה שבה הם פועלים וביתר שאת בעת הזו, שבה העולם והחברה בישראל מתמודדים עם משבר בריאותי וכלכלי עמוק", אומרת נעמה הלוי פאר, מנהלת המרכז לבנקאות חברתית בבנק הפועלים. "אני שמחה שהבנק הפגין אחריות, יזם ותרם למאות מהלכים, שהיטיבו עם אלפי אנשים בישראל. במסגרת מהלכים אלו פעלנו למען עסקים קטנים, קשישים וניצולי שואה, אזרחים ותיקים שמתקשים בתפעול דיגיטל, בתי חולים, פרמדיקים וצוותי רפואה עמותות, שנקלעו למשבר ועוד".

פעילות למען ילדים ונוער, אבל בתקופה הזו ממדי המצוקה גדלו באופן מעורר דאגה ומצריכים פעילויות נוספות", אומרת מיכל אמיה, סמנכ"לית "עמותת לב אוהב", שפועלת כבר 23 שנים. "באפריל, ביוזמה משותפת של בנק הפועלים, קרן שוסטרמן, לב אוהב ואחרים, יזמנו את קמפיין 'מכפילים מהלב' וגייסנו שבעה מיליון שקלים. אחריו נולד הפרויקט 'מרחיבים את הלב'. אנשים שעומדים בקריטריונים מקבלים בין 1,000 ל-3,000 שקלים, שעוזרים להם לפעמים ממש לשרוד. בנק הפועלים תרם מעל חצי מיליון שקל, הכולל תרומות של עובדי הבנק וכן כפתור

למען הצוותים הרפואיים. בית חולים פוריה

ייעודי לתרומה הוטמע באפליקציית ביט. עכשיו לא רק מדובר באוכלוסייה שמטופלת על ידי הרווחה. אנחנו מטפלים גם בנפגעים החדשים".

יוניסטרים: מאות ותיקים הרוויחו איכות חיים בחודשים הקשים

החשיבות של צמצום פערים דיגיטליים לגיל השלישי מקבלת כעת משנה תוקף, כשאזרחים ותיקים רבים נשארים בבתייהם ואינם נפגשים עם בני משפחותיהם. לפיכך לקח הבנק אחריות ובחר לסייע לאוכלוסיית הוותיקים ולהגביר את עצמאותם הדיגיטלית בכל תחומי החיים. אחד המהלכים שאנחנו עושים עם המרכז לבנקאות חברתית הוא "פועלים לעצמאות דיגיטלית לאזרחים ותיקים", הכולל קורסים והדרכות לאוריינות דיגיטלית. המפגשים מקנים למשתתפים מגוון כישורי חיים דיגיטליים, כמו שימוש בדואר אלקטרוני ובמנועי חיפוש, צרכנות מקוונת, גלישה בטוחה ברשת, גישה למידע ושירותים בתחומי חיים חיוניים כולל בנקאות מקוונת.

ידן הקורונה מזמן לנו קשיים שאיש לא הכיה הפגיעה הכלכלית של הנגיף קשה לא פחות מהפגיעה הבריאותית. מחד, עמותות וארגוני סיוע רבים נתקלים בפניות חדשות רבות לעזרה - ומאידך, ירידה בתרומות המאפשרות להם להתקיים. התקופה המתאגרת דורשת מכולנו לחשב מסלול מחדש בכל הנוגע למשאבים שלנו, לשגררה שהשתנתה וכן, גם לדרך שבה אנחנו מתגייסים ועוזרים לאחר. המרכז לבנקאות חברתית בבנק הפועלים, האחראי על המיזמים החברתיים של הבנק, עובד בימים אלה באופן צמוד מול אותם גופים כדי לחדד את הצרכים שאליהם יופנו המשאבים והעשייה.

מד"א: 1.8 מיליון שקל גיוסו bit-

עם פרוץ משבר הקורונה, התארגן בנק הפועלים למהלך גיוס משאבים ארצי למד"א, ותרם לארגון 500 אלף שקלים. בנוסף, הוטמע באפליקציית bit, דרכה משלמים יותר ממיליון משתמשים, כפתור לתרומות, באמצעותו גויסו 1.8 מיליון שקלים נוספים עבור המטרה.

"שיתוף הפעולה שהבנק יזם עם אגודת יידי מ"א מיד בפרוץ המשבר הניב תוצאות נפלאות", אומרת אורלי אריאל, יו"ר אגודת יידי מ"א. "מד"א הגדיל בעזרת התרומות את הציוד, הצוותים והיכולות המקצועיות שלו. במצב שבו מד"א לא מתוקצב על ידי המדינה, יש לשיתוף הפעולה הזה משמעות עצומה. באמצעות אפליקציית bit גייסנו עוד קרוב לשני מיליון שקלים, ויצרנו הד ציבורי. במגזר העסקי נענו לקריאה שלנו והלכו בעקבות בנק הפועלים ותרמו בעין יפה, כך שהיום יכולתיה של מד"א אל מול הציבור הנזקק השתפרו והשתכללו למרות קצב הגידול המטורף של הקורונה".

לב אוהב: סיוע ל"נפגעים החדשים"

המשבר הכלכלי המתמשך הגדיל ליותר מ-700 אלף את מספר דורשי העבודה. עסקים קטנים ועצמאיים נאלצו לסגור או הידרדרו לחובות כבדים. כדי לסייע ולהקל על אותן משפחות שאיבדו את מטה לחמן, יזם הבנק שני קמפינים "מכפילים מהלב/ מרחיבים מהלב" ורתם ארגונים חברתיים וקרנות פילנתרופיות הקוראים לציבור להתגייס עבור מי שנזקק לכך באמת. "בימים רגילים אנחנו נכנסים לשכונות מוחלשות ועושים

שופרסל, רשת ביטחון

צילום: יח"צ

חיילי חטיבת יואב עם שלט הוקרה לשופרסל

צילום: טל גליק

חיילי פיקוד העורף אורזים סלי מזון לאזרחים ותיקים בשופרסל

צילום: יח"צ

מנכ"ל שופרסל, איציק אברכהן, בטקס חניכת מרכז הרווחה לחיילים

במיוחד בתקופה הזו, שבה המשק הישראלי נמצא במשבר שטרם ידע כמותו, בקבוצת שופרסל לוקחים את העשייה החברתית צעד אחד קדימה ומרחיבים את הפעילות למען הקהילה. הצלת מזון ותרומתו למען מי שאינו יכול לרכוש אותו בעצמו, אספקת חבילות מזון לבני הגיל השלישי, שיתוף פעולה הדוק יותר עם היצרניים המקומיים ועוד - כל אלה עונים על שניים מקווי היסוד של הקבוצה: איכות וישראליות / מאת: יואב בירנברג

שיתוף פעולה עם עמותות וארגונים מובילים

שופרסל נותנת גם ללקוחותיה הזדמנות לתרום לעמותות השונות באמצעות תרומה סמלית בהגיעם לקופות. בשנת 2018 יועדו התרומות מקו הקופות לעמותות נגישות ישראל, עזרה למרפא, אלו"ט, מגדל אור, לתת, כנפיים של קרמבו, רפואה לחיים, עלה, יד ביד, חבק ילד, האגודה למלחמה בסרטן, איל"ן, אתגרים ווראייטי.

כמו כן שופרסל יוזמת מעורבות פעילה ושוטפת לתרומה לקהילה ושיתוף פעולה עם ארגונים מובילים, כמו לתת, מגדל אור, וראייטי, האגודה למלחמה בסרטן, כנפיים של קרמבו ועוד.

כמדיניות, שופרסל מעדיפה שלא לאמץ עמותות מסוימות, דבר המאפשר לה להירתם מדי שנה לשיתופי פעולה רבים ומגוונים. ועדה מנהלת, האחראית על תחום הקהילה בקבוצה, מקבלת את ההחלטה עם אילו גורמים לקיים שיתוף פעולה, והקבוצה מקפידה על כך שהגוף הנתרם יהיה ארצי, אפוליטי וללא מטרת רווח.

שותפות עם היצרניים המקומיים

ישראליות ואיכות הם שניים מערכי היסוד של קבוצת שופרסל.

"אנחנו מקיימים מערכת יחסים ארוכת שנים עם שורה רחבה של יצרנים ישראליים, בהם יותר מ-1,000 חקלאים מקומיים, המספקים כ-95 אחוז מהתוצרת הנמכרת בסניפי הרשת", אומרים בשופרסל.

נוסף על כך, כ-2,000 מוצרים מתוך המגוון הרחב של מוצרי המותג הפרטי של הרשת מיוצרים בארץ, בהם מוצרי חלב המיוצרים בקצרין, מוצרים אורגניים של שופרסל המיוצרים על ידי משק ויילר מבית הגדי, מוצרים מבוססי ירקות וגיידולים מהערבה מתוצרת פרסקו, גבינות רכות המיוצרות על ידי משק יעקבס מעמק חפר ועוד.

"בזכות הפעילות שלנו הצלחנו להביא לקדמת הבמה ספקים ישראלים רבים שנהנים מגידול משמעותי במכירות ומביטחון עסקי וכלכלי מתמשך", אומרים בהנהלת הקבוצה.

השותפות הזו עם יצרנים ומגדלים ישראלים באה לידי ביטוי במיוחד בתקופה המתאגרת הזו.

הדרומיים של ישראל ממערב (מצרים) וממזרח (ירדן). במסגרת השתתפותה בפרויקט אמץ לוחם, שופרסל מסייעת לחיילים נזקקים ולחיילים בודדים בחטיבה בעזרת תווי שי בחגים, קיום אירועים, סיורים וימי אירוח משותפים במטרה להעניק ללוחמים תחושת שייכות. לפני כמה חודשים מימנה הרשת את שיפוץ מרכז הרווחה של חיילי החטיבה.

ביקושי שיא ומאמץ מתמשך

משבר הקורונה הביא עמו אתגרים כלכליים אדירים. בימי הסגר הראשון הובילה שופרסל את המאמץ הלאומי לספק מוצרי מזון, פארם ומוצרי צריכה אחרים לציבור הישראלי. עובדי שופרסל פעלו אז - ופועלים גם היום - סביב השעון כדי לתת מענה לביקוש האדיר לרכישות בסניפים ובמערך האונליין לאור ביקושי שיא חסרי תקדים. כדי לעמוד ביעדים ולספק במהירות וביעילות את הסחורה לכל לקוח, גייסה שופרסל בתקופת הקורונה 3,500 עובדים שהוצאו ממעגל התעסוקה.

למען גיל הזהב

בשופרסל יודעים לנצל את נקודות החוזקה של הרשת, אם באמצעות כמות המוצרים האדירה שהיא מוכרת ואם על ידי רתימת הלוגיסטיקה המורכבת לטובת תרומה למי שזקוק לכך. במסגרת פרויקט משמרות הזהב, המנוהל בשיתוף פיקוד העורף, משרד הרווחה ומשרד הביטחון, חילקה הרשת עשרות אלפי משלוחי מזון לאזרחים ותיקים מעל גיל 65, שמצאו עצמם ללא עורף כלכלי.

הסופר נגיש לכולם

כחלק מתפישת השירות והאחריות החברתית, שופרסל פועלת להרחבת השירותים המונגשים ללקוחות בעלי צרכים מיוחדים. ב-2018 עבדה שופרסל עם חברת Right Hear להתקנת מערכת ייעודית המספקת פתרון התמצאות והכוונה עבור אנשים עם עיוורון, לקויות ראייה וקשיי התמצאות שונים ב-200 מסניפיה. באותה שנה גם הוטמעו ב-270 סניפי הרשת שיפורים פיזיים וטכנולוגיים משמעותיים, ביניהם קופה נגישה ללקוחות המתניידים בכיסא גלגלים, קופה מותאמת לכבדי שמיעה, קלנועיות להתניידות בסניף, חניות נכים מרווחות ועוד. כמו כן, תודרך צוות נותני השירות בסניפים לתמוך ולסייע לאנשים עם צרכים מיוחדים.

היות הקבוצה הקמעונאית הגדולה והמובילה בישראל, זה מעמד מחייב. קבוצת שופרסל לוקחת את האחריות הזו ברצינות ופעילות הקבוצה כוללת תמיד, לצד פעילותה המסחרית, גם סיוע לאוכלוסיות חלשות, מעורבות חברתית, רתימת העובדים והלקוחות לפעילות למען הקהילה והעלאת המודעות הציבורית במגוון דרכים. כחברה שרואה עצמה חלק בלתי נפרד מהקהילה, היא מרגישה מחויבת לתרום לציבור.

פרויקט ייחודי להצלת מזון

אחד התחומים הבולטים בפעילות החברתית והקהילתית של שופרסל נמצא בעצם "קרוב הביתה".

מדי יום נכנסות ויוצאות כמויות אדירות של מזון בסניפי שופרסל. קל להתבלבל מול השפע והמגוון העצומים ולשכוח שיש אנשים שידם לא תמיד משגת מספיק מזון עבור משפחתם. ברשת שופרסל רואים שליחות ב"הצלת מזון" - איתור מוצרים ראויים למאכל אבל לא לתצוגה על המדפים והעברתם כתרומה למי שזקוק לכך.

ב-2016 יזמו שופרסל ועמותת לתת פרויקט ייחודי להצלת מזון והעברתו למי שזקוק לו. במסגרת הפרויקט עובדים סניפי הרשת בכל רחבי הארץ בשיתוף פעולה מול ארגונים ועמותות מזון מקומיות.

בשנת 2019, למשל, פעלו 80 סניפים ברחבי הארץ שהצליחו להציל יחד כמות מדהימה של 690 טון מזון בשווי של כארבעה וחצי מיליון שקל.

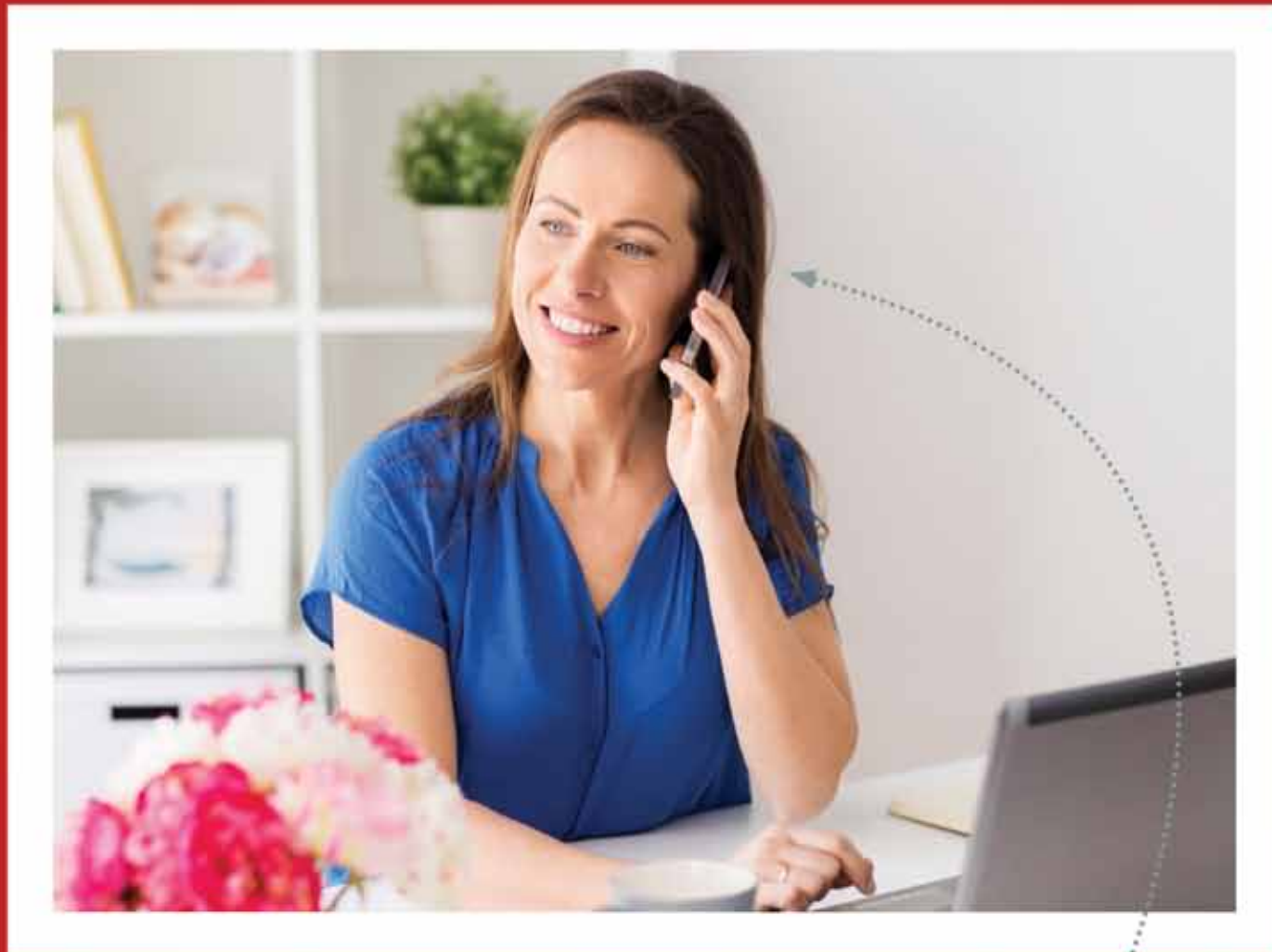
איך זה עובד? בסיומו של כל יום מעבירים אנשי כל סניף מוצרים המיועדים לזריקה אבל ראויים למאכל לעמותות. בין אותם מוצרים יש סחורה טרייה כמו ירקות, פירות ומאפים ומוצרים הנמצאים בקירור בעלי תוקף קצר. גם מארזים של מבצעים שהסתיימו או מוצרים שאריזתם פגומה מועברים אל העמותה ומשם, ללא עלות, לאנשים הזקוקים להם.

נוסף על כך, שופרסל מעודדת את לקוחותיה לתרום מזון ולתת תרומות כספיות למשפחות נזקקות בראש השנה ובפסח. מבצעי ההתרמה האלה נוחלים הצלחה גדולה, ומאות אלפי לקוחות תורמים מוצרים שמועברים על ידי הקבוצה לארגון "לתת".

מחבקים את החיילים

חטיבת יואב בפיקוד הדרום אחראית על הגבולות

זכותי מה שמגיע, בלי להגיע.

אצלך בבית

או

בפגישה

או

בוידאו

או

בטלפון

איך שנוח לכם, איפה שנוח לכם, זכותכם לקבל את מה שמגיע לכם.
חליתם? יתכן שמגיע לכם הרבה כסף.
אל תתפשרו על פחות מזכותי.

זכותי
המומחים לזכויות רפואיות

*5520
* השירות אינו משפטי

עושים זום:

בלאומי שמים את הגיל השלישי במרכז

עוד הרבה לפני שמישהו דמיין את הקורונה, הבינו בלאומי שצריך לעשות הכל כדי שבני הגיל השלישי לא יישארו מאחור: תיעדוף בשיחות במוקד הטלפוני, סניפים ניידיים בבתי אבות ודוור מוגן, סדנאות על שימוש בדיגיטל והדרכות אישיות הם רק חלק מהפעילויות שכבר יצאו לדרך בשנתיים האחרונות. והיום, בשיאו של הגל השני - הם הפכו להיות רלוונטיות מתמיד / מאת: ראובן וייס

פגישה לסניף, אנחנו יוצרים עמו קשר יום קודם. השאיפה שלנו היא לנסות לתת מענה טלפוני לשביעות רצונו של הלקוח ולסייע לו או לה טלפונית ולחסוך, ככל שניתן, את ההגעה לסניף. בכך אנחנו גם מצמצמים התקלויות ומונעים תורים מיותרים בסניפים.

בנוסף, ניטרנו את הפעולות הנפוצות בקרב בני הגיל השלישי ואת הסיבות להגעה שלהם לסניפים. הרחבנו משמעותית את מגוון הפעולות שניתן לבצע בערוצי הדיגיטל, כך שכיום הם יכולים לעשות כמעט הכל באינטרנט, באפליקציה ואפילו במקרים מסוימים באמצעות שיחת סקייפ עם הבנקאי

שלהם - מבלי הצורך להגיע פיזית לסניף הבנק, מסכמת ניצן.

אדית קרמה, גמלאית (65) מרעננה, היא לקוחה ותיקה של בנק לאומי ומנהלת בקבוצת הפייסבוק 'סבא סבתא - הסיפור האמיתי'. "הסדנאות שעברנו באמצעות הבנק לימדו אותנו בצורה מאוד יסודית, סבלנית ומדויקת איך להשתמש בכל האמצעים הדיגיטליים החדשים דרך הסלולרי, ולחסוך את ההגעה לסניף", היא מתארת. "אני תמיד הייתי עם אוריינטציה טכנולוגית, אבל אני רואה כמה זה עזר לחברות סביבי. חלקן פחדו לגעת במכשיר הסלולרי והיום הן שולטות היטב ומבצעות כמעט את כל הפעולות הבנקאיות באמצעות הנייד". גם נאוה קוטלה, גמלאית (68) מרעננה, לקוחה ותיקה של הבנק ומנהלת בקבוצת הפייסבוק מצטרפת: "הסדנאות האלה עוזרות המון. אני מקבלת אינספור תגובות מחברים בקבוצה עד כמה זה תרם להם. בוודאי בתקופת הקורונה, ובעיקר במהלך הסגר, ההנגשה הזו לא פחות מקריטית".

להשתמש בזום, כי זה ערוץ תקשורת פשוט ונוח. התגובות שקיבלנו מהלקוחות היו מעולות", מספרת ניצן. "בנוסף, יצרנו קשר עם עמותת "מחשבה טובה", שפועלת לקידום אוכלוסייה מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית באמצעות חיבור לטכנולוגיה. דרך העמותה אנחנו מעניקים ללקוחות סדנאות על שימושים שונים בסלולר. הם עוברים סדנאות בזום, שעסקו בנושאים שונים כמו: מבוא לרשתות חברתיות, שימוש בווטסאפ, צילום בנייד, בטיחות ברשת ולצד זה הם למדו על מגוון שירותים בנקאיים דיגיטליים אשר חיוניים עבורם בתקשורת מול הבנק, כמו שירות "כתוב לבנקאי", הפעלת כרטיס אשראי מרחוק, הזמנת פגישה בסניף ועוד", היא מוסיפה.

חברים גם בפייסבוק

"בשנת 2019 התחלנו בשיתוף פעולה עם קבוצת הפייסבוק 'סבא סבתא - הסיפור האמיתי', שמונה יותר מ-40 אלף חברים", מתארת ניצן. "בקבוצה הזו, שמשמשת לחבריה כרפורט לדייונים בכל נושא,

בנק לאומי נרתם לסייע בכל מה שקשור למעבר לעולם הדיגיטל בתחום הבנקאות, בעזרת הרצאות, הדרכות, סרטונים ועוד.

"הסרטונים וההדרכות שלנו מותאמים במיוחד בטון, בקצב ובסגנון הדיבור לבני הדור השלישי, ומסבירים בין השאר איך להזמין באופן דיגיטלי פגישה בסניף, או איך לכתוב הודעה לבנקאי באתר או באפליקציה".

עוברים לדיגיטל ולא חוזרים לאחור

לדברי ניצן, על פי סקרים שבוצעו על ידי לאומי, כמעט כל מי שעבר את הדרכה אישית בנושא ממשיך להשתמש בערוצי הדיגיטל מול הבנק, אם זה באמצעות המחשב הביתי, הטלפון הסלולרי או המכשירים האוטומטים בסניפים.

"כיום, שליש מהלקוחות המבוגרים של לאומי הם מה שמכונה אצלנו 'מוטי דיגיטל' - כלומר מבצעים את רוב הפעולות הבנקאיות שלהם באופן דיגיטלי", היא מסבירה. "שליש נוסף הם 'מוטי טלפון' - כלומר רוב פעולותיהם נעשות באמצעות שיחה טלפונית למוקד, והשליש האחרון הם אלה שעדיין מעדיפים את המפגש הפרונטאלי עם הבנקאי בסניף כדי לבצע את פעולותיהם".

הגעת הקורונה הציבה, כמובן, אתגר חדש שמחייב עוד יותר את הפעילות מרחוק. "כאשר לקוח מהגיל השלישי מזמין

וחלת החיים בישראל ממשיכה לעלות משנה לשנה ואוכלוסיית הגיל השלישי התבססה כנתח משמעותי וחשוב בליבה של החברה הישראלית. כידוע, התקופה הנוכחית מהווה אתגר עצום עבור בני הגיל השלישי ואין ספק שתפקיד הרשתות החברתיות והשירותים הדיגיטליים הופך לקריטי. אלא שהקצב המסחרר של ההתפתחות הטכנולוגית היא הזדמנות ואתגר כאחד.

הזדמנות להקל לעזור, לחבר, לצד האתגר האישי של כל אחד להדביק את הקצב, שקשה לעיתים לכולנו.

"המשימה הכי הגדולה שלנו בעת הזו היא להצליח להנגיש את הטכנולוגיה לאוכלוסיית הגיל השלישי, כמה שניתן. מבחינתנו זו אחריות חברתית", מסבירה דורית ניצן, ראש מערך פרימיום בלאומי, שאחראית גם על פעילות הגיל השלישי. "בלאומי, חלקם של הגמלאים בקרב לקוחות הבנק הוא גדול משמעותית מחלקם באוכלוסייה. כיום, רוב המבוגרים מחזיקים בטלפון סלולרי וחשוב לנו להסביר להם איך הם יכולים להשתמש

בו על מנת להקל עליהם להתמצא בעולם הדיגיטלי, וכמובן גם לבצע פעולות בנקאיות", היא מסבירה.

עוד ב-2018 החלו בלאומי בפרויקט ארצי בשם "ישראל IL" שנועד לסייע ללקוחות בני הגיל השלישי לחצות את הגשר לעולם הדיגיטלי. במסגרת זו, בכל המבואות בסניפים שלנו ברחבי הארץ נמצאים חונכי דיגיטל במטרה לסייע לכלל הלקוחות - ולאוכלוסייה המבוגרת בפרט - לבצע פעולות בערוצים הדיגיטליים של הבנק, שזה כולל את אתר האינטרנט, האפליקציה במובייל ועמדות השירות העצמי המוצבות בכל הסניפים. בתוך כך, לקוחות מעל גיל 70 מקבלים תיעודף בתור כשהם מתקשרים למוקד השירות הטלפוני, וכאשר הם מגיעים לסניף, הם מקבלים שירות מבנקאי ללא צורך בתיאום פגישה מראש.

"בנוסף, יש לנו מספר סניפי בנק ניידיים שמגיעים מידי יום לבתי אבות ומוסדות דוור מוגן בכל רחבי הארץ, ולמעשה מביאים את סניף הבנק עד לדיירים במקום, לרבות הבאת כסף מזומן על ידי בנקאים ממוגנים", מוסיפה ניצן.

ומה עשיתם עכשיו ברוח התקופה הזו?

"זה הזמן, לפני הכל, לשמור על קשר עם בני המשפחה. בחודשים האחרונים הצענו ללקוחות הגיל השלישי שלנו הדרכות אישיות על אפליקציית זום, אחד על אחד, באמצעות מערך של מתנדבים צעירים. חשוב לנו שהם ירגישו בטוחים

צילום: ליאור בלון

דורית ניצן, ראש מערך פרימיום בבנק לאומי

לדיגיטל אין גיל

סבא וסבתא, לאומי אתכם לאורך כל הדרך

במיוחד בימים אלו, בלאומי ממשיכים להנגיש לכם את שירותי הבנק, ומציעים לכם מגוון שירותים ותכנים ייחודיים המותאמים במיוחד עבורכם

סדנאות בשיתוף עמותת מחשבה טובה

לקוחות לאומי בני הגיל השלישי נהנים מסדנאות על שימושים שונים בסמארטפון: צילום בסמארטפון, טיפים בוואטסאפ, בטיחות ברשת, מבוא לרשתות חברתיות ועוד

מגיעים אליכם

סניף נייד הכולל שירותי כספומט הנגישים ללקוחות כל הבנקים, ומגיע לעשרות בתי אבות ודיור מוגן ברחבי הארץ.

הנגשת שירותים דיגיטלים

באתר לאומי תמצאו את מדריך השירותים הדיגיטליים וסרטוני הדרכה פשוטים וברורים על אופן ביצוע מגוון פעולות בדיגיטל

פטור מתור

לקוחות מעל גיל 70 אינם מחויבים להזמין פגישה ומקבלים תיעודף בהגיעם לסניף.

מעגל העוני מתרחב

החנויות הסגורות, היציאה לחודשים של חלי"ת והפיטורים הביאו אנשים רבים ממעמד הביניים למקום שלא הכירו, קו העוני. צמד האמנים אלון והילה שלגל מתל-אביב מצאו עצמם מטפלים בקשישים ושוטפים חדרי מדרגות כדי להביא אוכל הביתה: "אלון ואני רגילים להיות בצד שנותן ולא בצד שלוקח. צריך הרבה כנות כדי להגיד לאנשים בחוץ: 'כן, נהיינו עניים'". הילה חורש, ראש צוות עו"סיות ברשות מקומית בדרום: "במשרד הרווחה דווח על עלייה של 60 אחוז בפניות למחלקות לשירותים חברתיים. אם בחודש רגיל פותחים 30 תיקים, עכשיו זה 50 או 50 וקצת" / מאת: אתי אברמוב

בלאון יש בכל קיץ 60 הופעות, הכל בוטל". עיקר ההתמודדות, היא אומרת, היא מול הילדים. "זה התחיל מזה שהמון דברים שהם ביקשו אמרנו להם 'לא', והתחלנו להרגיש שיש צורך להסביר. הם הבינו, אבל חלקית, כי הם עדיין ילדים ועדיין רוצים דברים, בעיקר כשהמגפה הזו לא פגעה בכלום אותו הדבר. חלק מהחברים של הילדים שלנו עדיין מתנהלים רגיל. אז הילד רוצה שנקנה לו קלפים כמו לחבר שלו, ואני חושבת פעמיים. הילדה, בניגוד אליו, הפסיקה לבקש". שני רגעים שברו לה את הלב. "הודעה מהגננות שהילדה מדברת המון על זה שלאמא ואבא אין כסף. בהזדמנות אחרת הילדה חזרה מהגן ונתנה לנו את קופת החיסכון שלה, עם כל האגורות. אלו סיטואציות שבחלומות הגרועים לא תיארו לעצמנו שיקרו. אני עובדת מגיל 16. אני לא טובה בלבקש. אלון ואני רגילים להיות בצד שנותן ולא בצד שלוקח. ועכשיו אני שואלת את ההורים אם הם יסכימו לקבל אותנו לביתם אם לא נוכל לשלם על שלנו". את חשה בוששה? בכל זאת, אתם לא אזור מצוקה וזה לא נעים מהשכנים. "מישהי שאלה את אבא שלי אם אנחנו לא מתביישים,

חודש אפריל האחרון, מעט לאחר פרוץ הסגר הראשון, העלו צמד אמני הילדים אלון והילה שלגל פוסט בפייסבוק. הם סיפרו על הקשיים הכלכליים אליהם נקלעו בעקבות סגירת תעשיית הבידור ועל הקושי להגיד לשני ילדיהם, כי לאבא ולאמא אין כסף אפילו לארטיק, פשוטו כמשמעו. הפוסט הפך ויראלי. בני הזוג מתל-אביב הוזמנו לתוכנית בוקר ואפילו ברפאלי, שאותה לא הכירו, נרתמה והזמינה אותם להופעה מול ילדי הגן של בתה.

אבל בעיקר גרם הפוסט לבאז בשכונת המגורים שלהם, ליד כיכר המדינה. איך זה יכול להיות, תהו השכנים, הרי כאן לא מתגוררים עניים. באותו הזמן אלון מצא עבודה כמלווה קשישים סיעודיים בבית החולים איכילוב, הסמוך לביתו, החליף חיתולים ושמר בלילות. הכי רחוק ממופעי חנוכה הנוצצים שכתב במשך שנים. הילה עשתה באותה תקופה בייביסיטר לילדים שהוריהם כן יצאו לעבודה.

חצי שנה עברה. תעשיית הבידור, כידוע, לא חזרה לעצמה והילה מעידה כי הם מונקים מדרגות פעם בשבוע בבניין בדרום העיר, וגם נעזרים בהורים. יחד עם זאת, הכסף לא מספיק ולפני ארוחת ראש השנה עשתה הילה מעשה: "התקשרתי לחברה שעובדת בוועד הפעולה של תעשיית התרבות וביקשתי תלושים לסופר. אני כבר אומרת 'אני ענייה'", היא מודה. "אם אני לא מצליחה לפרנס את משפחתי, אז אני ענייה. נכון, אני לא נראית ענייה. אני לא חיה בקופסת קרטון ולא מתכסה בשמיכה בפינת הרחוב, אבל אני לא מתפרנסת ולא יכולה לעשות סופר לבד. מהתחום שלנו אנחנו מכירים עוד כמונו, אבל הם לא נחשפים. צריך הרבה כנות כדי להגיד לאנשים בחוץ: 'כן, נהיינו עניים'. יש כאלו שיגידו שאני מתבכיינת, אבל אני לא יודעת איך עוד אפשר לקרוא לאדם שלא הכניס משכורת כמה חודשים".

את יכולה לשרטט איך זה קרה?

"היינו מעמד ביניים קלאסי אבל אחרי שבעה חודשים בבית, החסכונות מידלדלים עד לא קיימים, ואת נאלצת להמציא את עצמך ולעשות כל מה שאת יכולה כדי להכניס כסף הביתה. אנחנו עושים מדי פעם גם הפעלות בהתאם לתנאי הקורונה, אבל זה אפילו לא מתקרב לסכומים שעשינו ולפיהם התחייבנו לבנק. הטיימינג היה גרוע. כל פסח הלך לנו, הפקת קיץ עם טוביה צפיר הלכה, היינו אמורים לכתוב ולביים מופע לחנוכה הבא לרינת גבאי.

אז הוא ענה לה: 'שהמדינה תבייש'. בעיניי, צריך לשמוע את הסיפורים האלו, אחרת יעלה צחי הנגבי ויגיד שאנחנו חרטא פופוליסטית".

"לא מתביישים להגיד 'אין לי'"

את שרון בלום-מלמד, מנהלת מנהל שירותים חברתיים

בעיריית תל-אביב יפו, הדברים של הילה שלגל לא מפתיעים. "יש לי משפחות ברמת-אביב", היא מספרת, "שבסגר הראשון הגבר הלך ושטף חדרי מדרגות, כי הם היו צריכים להביא אוכל לילדים. אל תשכחי שלקח זמן עד שהגמלאות נכנסו. תל-אביב היא עיר שחיה בקצוות. עשירים מאוד מול עניים, ובהחלט אנשים שלא הכרתי ולא פנו אלינו קודם, מבקשים עכשיו סיוע במזון ובדיר".

משיחה עמה מתברר כי כמות הפניות למחלקת הרווחה בעיריית תל-אביב, למשל, הכפילה את עצמה בששת החודשים האחרונים, בין מארס לאוגוסט, בהשוואה לאותם חודשים אשתקד. כמות האנשים שביקשו עזרה בדיר גדלה בארבעים אחוזים. "רק בין ינואר ליוני השנה היו לי 5,272 פניות במרכזים העירוניים למיצוי זכויות, בעוד שבמשך כל השנה שעברה היו כ-7,000 פניות. יש לנו מרכז עירוני שעוסק בשילוב בתעסוקה, הכוונות וקורסים. בכל 2019 הגיעו 9,200 פניות. השנה, רק בין ינואר לאוגוסט, כבר היו מעל 10,000 פניות".

30 תיקים, עכשיו זה 50 או 50 קצת. ההתמודדות היא עם חשבונות, עם הביטוח הלאומי. אנשים שהיו עם הכנסה קבועה של 7,000 שקלים ונכנסו לחל"ת וגם כשחזרו או מקבלים אבטלה, זה לא מממן את אותן הוצאות. מראש", היא אומרת, "אנשים שחיים בעוני אין להם אפשרות להשאיר כסף לחודש הבא, ולסגר יש עלויות גבוהות כמו חשמל, מים, יותר אוכל, חטיפים לילדים, הפעלות, יצירות ומשחקים. זה הרבה מאוד כסף. אין מרחב תמרון. המצטרפים החדשים למעגל לא מתביישים. הם אומרים 'אין לי', והצורך לחיות גובר על הבושה. אנחנו כותבים להם דוחות לביטוח לאומי כדי שיקבלו מקדמה על חשבון הקצבה. אנחנו יכולים לעזור ולכתוב מכתב לעירייה שיקבלו הנחה בארנונה, לתת תלושים לסופר כדי שיהיה להם איך לקנות אוכל. למרות שזה מוגוץ כי 400 שקלים זה כלום".

"חשיבה מחדש בתחום העבודה"

כמו תליאביב, גם קריית אונו נמצאת באשכול סוציו-אקונומי גבוה. אולי דווקא בגלל זה הנפילה קשה יותר. "הרבה אנשים לא חזרו לעבודתם בתחומים של תעופה, אירועים, מופעים, הרבה עצמאים קטנים", אומר עו"ס עידו ז'ולטי, מנהל אגף הרווחה בשירותים החברתיים בעירייה. "מי שהורע מצבו, ואפילו לא בהרבה, כל שינוי קטן משפיע עליו כלכלית. יש לנו אב יחידי שעבד בתחום האירועים ויצא לחל"ת, ופתאום הוא צריך להתמודד עם אותן הוצאות ופחות כסף. הוא לא 'עני' קלאסי, אבל הוא צועד לעבר העוני".

"פגשתי משפחה שהיה לה עסק שלא התרומם, הם פתחו ממש לפני הקורונה. הם לקחו הלוואות והיו צריכים למכור את הדירה כדי לכסותן, וזה היה כאב לב אדיר. סיבוב פרסה שלמשפחה רגילה אין ממנו דרך חזרה. חצי שנה אחרי, את רואה הרבה זוגות צעירים שסיימו חוזה שכירות, וחזרו לגור עם ההורים. הרבה מוצאים עבודה חדשה או עושים חשיבה מחדש על תחום העבודה".

איך אתם מאתרים את הנזקים החדשים?

"שכנים מפנים, חברים. חלק מאותם נזקים חדשים התנדבו אצלנו בעבר למען אחרים. אין אצלנו בקריית אונו רעבים. השאלה היא אם אתה אוכל בשר פעם בשבוע, עושה טיפולי שיניים בזמן או מכניס את האוטו למוסך. כשאין לך גב כלכלי אתה פודה את קרן ההשתלמות ושורד".

גם ז'ולטי מודה ש"להשלים למשפחות 30-50 אחוזים פער במשכורת לא נוכל. אנחנו יותר עוזרים למשפחות עם חכה ולא עם דגים: במיצוי זכויות מול לשכת תעסוקה, ביטוח לאומי או מעסיקים, בתשלום חשבונות חשמל, במלגות לימודים, במחשבים, באבחון תעסוקתי ובמזון, למרות שתלוש לסופר זה פלסטר קטן מאוד למשפחה".

אילו טיפים אתה יכול לתת למשפחות כדי להימנע מלהידרדר לעוני?

"ללכת לארגון 'פעמונים', שנותן ייעוץ כלכלי למשפחות, לעשות קניות בצורה מושכלת, לחשוב איפה לצמצם. כשאתה גר במרכז זו בעיה, כי רמת החיים גבוהה עם שיעורים, חוגים ובגדים. כואב לקצץ, בייחוד לילדים. אני בדרך כלל לא בעד לעבור דירה, כי זה אומר לנתק את כולם ממרכז חייהם. אני ממליץ לפנות למרכזי התעסוקה כי עצמאי שלא היה בריאיון עבודה 20 שנה, צריך לחשב מסלול מחדש. אולי תחום התעסוקה שלו לא רלוונטי כרגע. אני מכיר זוג שבו האישה היא פיזיותרפיסטית של מבוגרים, אבל עכשיו הם מפחדים להכניס אנשים הביתה. היא חושבת לעשות שינוי מקצוע".

צילום: שאטרסטוק

שעבדה הרבה מאוד שנים במקום מסודר, רשת חנויות מוכרת ארצית, היא מתארת, "יצאה לחל"ת בסבב הקודם ועכשיו כשחזרה, כבר לא מקבלת את אותו השכר. בעבר היא חיה לפי גובה המשכורת והתנהלה בצורה עצמאית. עכשיו ההכנסות שלה ירדו בכמעט 40 אחוז, והיא צוברת המון חובות. אני יושבת מולה ושתינו תופסות את הראש ולא מאמינות. משרד הרווחה מצליח לגייס תרומות, אחרות

התרבות והאמנות ועובדי מלונות.

"קחי משפחה שבה האבא נהג מונית והאמא בונה ציפורניים. שניהם לא עבדו תקופת מה, וצברו חובות שמקשים עליהם לחזור למסלול. קבוצה נוספת זה צעירים בגילאי 25-27 חסרי עורך משפחתי. אנשים שמעולם לא

הילה ואלון שלגל: "היינו מעמד ביניים קלאסי אבל אחרי שבעה חודשים בבית, החסכונות מידלדלים עד לא קיימים, צריך להמציא את עצמך מחדש ולעשות הכל כדי להכניס כסף הביתה"

מגיעות מכאלו שאנחנו כמחלקה מגייסים מעמותות ומתורמים. אני, למשל, עוזרת לה לשלם חשבון חשמל אבל זו טיפה בים".

מאז ה־16 במארס, המועד הרשמי של סגר הקורונה, נרשמו אצל חורש 120 פניות חדשות, וגם זה מספר לא סופי. מטבע הדברים לא כולן סביב קשיים כלכליים, אבל אין ספק כי הקושי הכלכלי גורם גם לקושי רגשי. "ברמה הארצית", היא אומרת, "אנחנו יודעים שבמשרד הרווחה דווח על עלייה של 60 אחוז בפניות למחלקות לשירותים חברתיים. אם בחודש רגיל פותחים

ראיתי במחלקות הרווחה, שכעת אומרים 'אין לי אוכל', או 'אין לי איך לשלם שכר דירה', ואני עוזרת להם".

הילה חורש היא ראש צוות עו"סיות ברשות מקומית בדרום, שהיא מבקשת לא לנקוב בשמה כדי להימנע מסטיגמות. לדבריה, דווקא בגלל המנטליות המשפחתית של העיר, אין את מושג הבושה. כשצריך - מבקשים. "אישה

ישראל אשראי פתוח לנתינה

העשייה הקהילתית של קבוצת ישראלכרט היא חלק אינטגרלי מהתרבות הארגונית שמעודדת נתינה. הפעילות למען שתיים מהעמותות הבולטות שמלווה הקבוצה היא דוגמה מובהקת לכך. המשדר השנתי למען גדולים מהחיים, המסייעת לילדים חולי סרטן ומשפחותיהם, הוא אירוע לו מקדישים העובדים

חודשים ארוכים של הכנות ומתגייסים אליו בהתנדבות. לעמותת עיגול לטובה, גייסו עובדי ישראלכרט כ-40 מיליון שקלים מ-200 אלף לקוחות שבחרו לעגל מעלה באגורות את רכישותיהם

"לרגע הייתה לנו התלבטות אם לקיים השנה את האירוע", היא מודה. "אבל ממש לרגע. כשדיברנו עם אנשי העמותה והבנו שאין כמעט תרומות בתקופה הזאת, ידענו בו במקום שאנחנו נהפוך עולמות כדי שגם השנה יהיה משדר, והצבנו לעצמנו יעד לגייס את אותו סכום כמדי שנה, מיליוני שקלים". עמותה נוספת שקבוצת ישראלכרט התגייסה למען מטרתה ולמען הצלחתה, היא עיגול לטובה, עמותה הפועלת ללא מטרת רווח כדי להרחיב את מעגל הנתינה והתרומה. העמותה נוסדה בשנת 2008, וישראלכרט משתפת עמה פעולה מאז 2010.

מודל הפעילות של עיגול לטובה מתחבר ישירות למהות העסקית של קבוצת ישראלכרט בעצם היותה פלטפורמת תרומה דיגיטלית, ומאפשרת לכל התורמים לעגל מעלה את הקניות שלהם בכרטיסי אשראי. עבורם מדובר באגורות בודדות, אבל אלה הולכות ומצטברות לכדי סכומים משמעותיים. העמותה מהווה גורם גג לכ-200 עמותות העוברות סינון ופיקוח קפדניים. תהליך המבטיח ל"מעגלים" מגוון רחב לבחירה. יש כיום יותר מ-200 אלף לקוחות ישראלכרט שמעגלים עסקאות. ממוצע התרומות החודשי של כל אחד מהם הוא כארבעה שקלים אבל התרומה המצרפית צפויה להגיע ל-45 מיליון שקלים עד סוף שנת 2020.

"מערכת היחסים עם עמותת עיגול לטובה אחרת לגמרי", אומרת בן-עזרא. "זה פרויקט שאנחנו מלווים בשגרה. יש פה המון עבודה משותפת והם בני בית אצלנו. כ-65% מהמעגלים של החברה גויסו על ידי עובדי ישראלכרט באמצעות שיח אישי עם לקוחות. כשעובד משוחח עם לקוח הוא רואה על הצג אם הוא מעגל או לא, וכך יכול להציע ללקוח להצטרף תוך הסבר על משמעויות התרומה שלו.

"צוות עיגול לטובה, מתדרך את נציגי ישראלכרט, מספר להם על ההישגים בעזרת הגיוסים שלהם, למה שימשה התרומה, למי זה עזר. אנשים יושבים בהדרכות האלה מתרגשים מאוד מהסיפורים ואז חוזרים לטלפונים ומסתערים על האתגר". באירוע שנערך באחרונה לציון 200,000 מעגלים לטובה שגייסה קבוצת ישראלכרט, אמר המנכ"ל, ד"ר רון וקסלר: "ישראלכרט גאה לתת ערך מוסף גדול לעיגול לטובה, זו זכות ומצוינות חברתית. העובדים שלנו נרתמים בשמחה וגם הלקוחות". שלומי צדקי, מנכ"ל עיגול לטובה, הוסיף: "זה לגמרי לא מובן מאליו שחברה פיננסית מובילה לוקחת את מוצר הליבה שלה והופכת אותו לכלי של נתינה וערבות הדדית. אנחנו מודים לכל אחת ואחד מ-200,000 לקוחות ישראלכרט שתרמו את האגורות שלהם אשר הצטברו לסך של 40 מיליון, למען החברה בישראל".

צילום: בן עמיר קרן

צילום: מיכה לובטון

הגר בן-עזרא, סמנכ"ל בכירה חטיבת לקוחות פרטיים לימור שאקו, סמנכ"ל משאבי אנוש

הקבוצה לובשת חג. אירוע גיוס הכספים השנתי ל"גדולים מהחיים"

צילום: סיון פרי

רון וקסלה, מנכ"ל קבוצת ישראלכרט, והגר בן-עזרא, סמנכ"לית בכירה, מארחים את אורני פטרושקה יו"ר ומייסד עיגול לטובה ואת שלומי צדקי מנכ"ל עיגול לטובה באירוע מיוחד לציון 200,000 מעגלים לטובה מישראלכרט

חטיבת לקוחות פרטיים שאמונה על כל המוקדים ותפעול הפעילויות עם העמותות. "השנה", היא ממשיכה, "כמו כל דבר תחת הקורונה, מהווה המשדר, שייערך יום לאחר סוכות, אתגר מיוחד. הקונספט כולו ישתנה ובמקום לשבת במוקד טלפוני יישבו העובדים עם מערכת מחשב וטלפוניה זמינים מהבית. זה הופך את ההכנה הולגיסטיקה של טרום האירוע למסובכים אפילו יותר.

11 באוקטובר שוב תלבש קבוצת ישראלכרט חג. המשרדים יקושטו בצבעי עמותת "גדולים מהחיים", הפועלת למען ילדים חולי סרטן ומשפחותיהם, ומאות עובדים יתייצבו בהתנדבות בעמדות הטלפוניות כשיחל אירוע גיוס הכספים השנתי.

את פעילות הקהילה שלה בוחרת קבוצת ישראלכרט בקפידה, כדי שיהיו תומכים לערכיה: מיקוד בלקוח, מידיות, מקצועיות ומצוינות. הקבוצה מקדמת נושאים הנמצאים בליבת הפעילות העסקית שלה ותפיסת האחריות התאגידית שלה - קידום עסקים קטנים, חדשנות טכנולוגית, עצמאות כלכלית וגיוון תעסוקתי.

דבר נוסף שמאפיין את העשייה הקהילתית של ישראלכרט, היא היכולת לתרום את עובדיה כדי שיהיו שותפים מלאים למטרה. מדובר בפעילויות רבות במהלך השנה למען הקהילה והעובדים הם חלק אינטגרלי בהן, ככה זה כשהנתינה היא חלק מהותי ב-DNA של ישראלכרט כבר שנים רבות. האמירה הברורה בקבוצה היא שחלק מתפקידה כקבוצה מובילה במשק הוא לפעול למען הקהילה ולגייס לשם כך את היכולות והחוזקות שלה. מבחינת ישראלכרט - זו חובתה.

"אם רוצים חיבור טוב ונכון לעובדים, אם רוצים נתינה אמיתית, זו צריכה להיות עשייה שקרובה לביזנס עצמו", אומרת לימור שאקו, סמנכ"ל משאבי אנוש שאמונה על הפעילות החברתית בקבוצה והרוח הגבית לעובדים ולעמותות. "ברגע שהעובדים רואים שהם יכולים להשתמש בכלי היומיום שלהם, כל הצדדים מרוויחים. חשוב לשמור על שקיפות ולהראות כל הזמן מה עשינו, למי תרמנו ואיפה ניכרת העשייה של העובדים. שיראו דוגמה אישית, שהם מקבלים הערכה גם על סמך התנדבות ונתינה".

שיתוף הפעולה של קבוצת ישראלכרט עם עמותות גדולים מהחיים החל כבר ב-2011. אחת הפעילויות המרכזיות והמשותפות בשנים האחרונות של שני הגופים היא יום השידורים השנתי של גדולים מהחיים. ישראלכרט מעמידה לרשות העמותה את המוקדים הטלפונים שלה לקבלה ולאיסוף של תרומות. שילוב הידיים של ישראלכרט עם העמותה החשובה הזו, הוא לא משהו שמסמנים עליו. ניתן להרגיש עד כמה האירוע חשוב לעובדים וכמה הם שמחים לקחת בו חלק. "הפעילות שלנו עם עמותות גדולים מהחיים מתבצעת כביכול בתקופה מוגדרת, אירוע גיוס הכספים שלנו שנערך מדי שנה בימי חגי תשרי. אבל למעשה אנחנו עובדים על האירוע הזה במשך חודשים רבים לפני. אנשי הטכנולוגיות, התפעול, השיווק והשירות שלנו עובדים ומכוונים אל האירוע זמן רב מראש. העובדים מתנדבים לקבל את השיחות יחד עם בני משפחה וחברים" אומרת הגר בן-עזרא, סמנכ"לית בכירה

מזרחי טפחות בקהילה, כי בייחוד בימי קורונה - אין תחליף לאנושיות

בנק מזרחי טפחות רואה בחיבור לקהילה תנאי להצלחתו ולשגשוגו ומקיים שותפות הדוקה עם ארגונים חברתיים. הבנק מסייע במימון ובהתנדבות עובדיו לשלל אוכלוסיות הזקוקות לכך. "עם פרוץ המגפה עלתה קריאה ברורה לעזרה", אומרת תמר סאפר, מנהלת אגף פיתוח ארגוני והדרכה. "היה לנו ברור שכשם שהבנק מחויב לשמירת ההמשכיות העסקית בקורונה, עלינו להבטיח שנעמוד גם במחויבות החברתית שלנו"

שותקה כליל. לבנק שיתוף פעולה ארוך שנים עם מועצת תנועות הנוער במיזם הנקרא "זזים", במסגרתו הבנק תומך בפרויקטים חברתיים שמובילים חניכי התנועות השונות.

הבנק בחן בשיתוף הנהלת מועצת תנועות הנוער את ההתאמות הנדרשות כדי ש"זזים" ימשיך לזוז באופן מותאם גם בימי קורונה. כך, למשל, הועברו המפגשים בין נציגי הבנק ונציגי התנועות לזום, נבחנו מחדש פרויקטים בהתאם לאילוצים והותוו דרכי פעולה חדשות.

דוגמה נוספת היא הקשר של הבנק עם ארגון "לתת", שחבריו היוו חלק ממערך החירום של חלוקת המזון בזמן הקורונה, והוא נהנה מתמיכה ייעודית, נוסף על התמיכה הקבועה של הבנק בארגון.

שיתוף הפעולה של הבנק עם "חברים לרפואה", עמותה העוסקת בניית תרופות ללא שימוש אל חולים הזקוקים להן, קיבל גם הוא דגש מיוחד בזמן הקורונה. הבנק דאג לחידוש כל תיבות איסוף התרופות המוצבות בכל סניפי הבנק ובנייני המטה, כדי לעודד עובדים ולקוחות להגביר את איסוף התרופות ולתת מענה לביקוש הגדל להן.

דרך נוספת שבה סייע הבנק לעמותות היא באמצעות רכישת מתנות המיוצרות על ידי עמותות ועסקים חברתיים המעסיקים אנשים עם מוגבלות. הבנק גם קיים ירידים וירטואליים בהם העובדים רכשו מתנות עם ערך מוסף חברתי בעשרות אלפי שקלים.

"במקביל לשותפויות האסטרטגיות שלנו עם ארגונים חברתיים, העובדים שלנו הם השדרה המרכזית ליישום המעורבות והמחויבות שלנו לקהילה", אומרת פנינה שפרינגר, מנהלת קשרי קהילה בבנק. "מאחר שהסגר והריחוק החברתי מנעו פעילות התנדבותית שוטפת, הכרחה בקשר אישי ואנושי, נקטנו גישה יצירתית והצענו לעובדים ולבני משפחותיהם אפשרויות להשתלב בהתנדבויות שמומאמות למגבלות הקורונה".

הקורונה היוותה שעת מבחן לחברה הישראלית ולצערנו היא עדיין כאן ותמשיך, כנראה, ללוות אותנו גם בתקופה הקרובה. מזרחי טפחות, הרואה בחיבור לקהילה תנאי להצלחתו ולשגשוגו גם בשגרה, ימשיך לפעול בנחישות וביצירתיות כדי שכולנו, כחברה, נעבור את המבחן בהצלחה.

כך, למשל, הקימה מזרחי טפחות בקהילה נבחרת מנטורים אדי-הוק מתוך אנשי הבנק, שתסייע ביעוץ מקצועי למיזמים חברתיים ש"נתקעו" כתוצאה מהקורונה. שניים מהמיזמים היו מבית "הכוורת" בלוד, חממה ליזמות חברתית שבה הבנק תומך דרך קבע: אפליקציה המבוססת

צוות קשרי קהילה בחלוקת מתנות חג מעמותות ועסקים חברתיים

ניסן לוי ותמר סאפר מעניקים את תרומת הבנק לנציגי איחוד הצלה

על חוכמת המונים ומיועדת לאנשים עם מוגבלות, ויוזמה תיירותית הנשענת על שיתופיות קהילתית. מנהל בכיר בבנק, שהתנדב לשמש כמנטור, העניק לכל אחד מהמיזמים ייעוץ כלכלי ועסקי אפקטיבי (בזום כמובן), שאפשר ליזמים להמשיך קדימה, למרות הקורונה, עם כיווני חשיבה חדשים ויצירתיים. גם תנועות הנוער סבלו מפגיעת הקורונה ופעילותן כמעט

גיעתה הקשה של הקורונה במשק הישראלי לא פסחה על עמותות ועל ארגונים חברתיים, העוסקים בתמיכה ובקידום אוכלוסיות מוחלשות. בתקופת המגפה ניצבו ארגונים אלו בפני

גידול עצום בצרכים בקרב "לקוחותיהם", לעומת צמצום ניכר במשאבים המוקצים להם, וזאת תוך התמודדות עם מגבלות פעילות קשות כתוצאה מהסגר ומהבידוד.

"בשגרה, הארגונים החברתיים הם השותפים האסטרטגיים שלנו ביישום המדיניות החברתית של הבנק", אומר ניסן לוי, מנהל חטיבת הון אנושי, משאבים ותפעול במזרחי טפחות. "עמותה או ארגון בעלי מטרות חברתיות הם עברנו הגורם המתווך. הם מכירים את השטח וצרכיו, ואנו מסייעים להם כשותפים בצורת שונות: התנדבות עובדים, תמיכה כספית, סיוע במשאבי ידע ומומחיות, מעורבות ביוזמות ובאירועים. בקורונה באה לידי ביטוי ביתר שאת מחויבותנו לשותפות הזאת".

"עלתה מהשטח קריאה ברורה לעזרה", אומרת תמר סאפר, מנהלת אגף פיתוח ארגוני והדרכה, אליו מוסיפה יחידת מזרחי טפחות בקהילה. "היה לנו ברור שכשם שהבנק מחויב לשמירת ההמשכיות העסקית בקורונה, עלינו להבטיח שנעמוד גם במחויבות החברתית שלנו וניתן מענה לצרכי הקהילה המשתנים. לשם כך פעלנו בשני ערוצים עיקריים: האחד - מתן מענה לפניות לסיוע לאוכלוסיות שנפגעו במיוחד בשל משבר הקורונה, למשל סיוע ברכישת סלי מזון וחלוקתם, מחשבים, סיוע לקשישים, אנשים עם מוגבלות, מרותקי בית ועוד. השני - בחינה מחדשת של כל הפרויקטים ושיתופי הפעולה הקיימים שלנו וביצוע ההתאמות הנדרשות, כדי שנוכל להבטיח רציפות גם בימי הקורונה. הכל, כמובן, בהתייעצות ובתיאום עם שותפינו".

לטובת המטרה הראשונה הוחלט להקצות סכום כסף גדול נוסף, סכום ייעודי לסיוע במשבר.

לשם כך הוגדלו התרומות והתמיכות הכספיות שהבנק מעניק בקביעות לעמותות העוסקות בסיוע לאוכלוסיות מוחלשות, שהקורונה תרמה עוד יותר להעמקת מצוקתם. מעבר להקצאת התרומות, הושם דגש בפעילות הקהילתית של הבנק על מציאת פתרונות יצירתיים וממוקדים לצרכים ייחודיים של הגופים עמם מתקיימים שיתופי פעולה לאורך השנה.

פורום מנצח

שוק התעסוקה השתנה ללא היכר, הארגונים החברתיים נקלעו למשבר, הפיריון בצניחה. קבוצה של מנהלים בכירים וראשי המגזר העסקי החליטו להפוך את המשבר להזדמנות והקימו את הפורום הכלכלי חברתי

צילום: מארק ניימן, לע"מ

מפגש הנשיא, ראובן (רובי) ריבלין, עם המנהיגות העסקית של הפורום

צילום: ענבל זינגיר

עינת זינגיר-דן מנכ"לית הפורום

דבורה אמיתי, יו"ר נשיאות המגזר העסקי ומייסד הפורום

ב

קיץ שעבר, עוד לפני שמסכות היו פריט הכרחי, התכנס בבית הנשיא בירושלים פורום חגיגי במיוחד. היו שם אנשי עסקים מובילים, ראשי המגזר העסקי, פוליטיקאים, עיתונאים ויזמים חברתיים.

הנושא שעל הפרק היה הפיריון בעבודה. הנשיא ריבלין, שזיקק את הפילוח הישראלי באופן מדויק בנאום ארבעת השבטים, היה הראשון להתרשם מתכנית עבודה מקיפה שהגיש הפורום הכלכלי חברתי שהוקם ביוזמת נשיאות המגזר העסקי בישראל, ארגון חגג של המעסיקים במשק. "הקמנו את הפורום הכלכלי חברתי ביולי 2018", מספר דבורה אמיתי, יו"ר נשיאות המגזר העסקי ומייסד הפורום, "במדינת ישראל פועלות אלפי חברות עסקיות בעלות השפעה מהותית ורחבה על החברה והכלכלה, לצד אלפי ארגונים חברתיים ועמותות. שני הצדדים פועלים בקווים מקבילים, ללא תיאום, ולא 'מנצלים' את כוחם המשמעותי לכדי השפעה משותפת. החלטנו לחבר את הקווים והצבנו מטרה להשפיע על סדר היום לצד הממשלה, למצוא פתרונות בעלי ערך עסקי וחברתי, ליצור שיתופי פעולה סביב אתגרים חברתיים וכלכליים ולקדם השקעות עסקיות חכמות וממוקדות". בפורום שותפים מנכ"לים ובעלים של חברות עסקיות, סמנכ"לי משאבי אנוש, אסטרטגיה, מנהלי אחריות תאגידית וקיימות, מנכ"לי עמותות, אנשי אקדמיה, נציגי ממשלה ופילנתרופים.

התוכנית, שהוצגה בבית הנשיא, התבססה בין היתר על מחקר מקיף שערך המכון הישראלי לדמוקרטיה ועל תהליך אסטרטגי שלווה ע"י עמותת שיתופים. למהלך זה קדמה עבודה של מכון ERI וקבוצת גבים שנועד לשנות את הפרדיגמה הישראלית לפיה - "כתובת שווה עתיד", כלומר כתובת המגורים מנבאת במידה רבה את מסלול חייו של אדם.

"מה שעמד לנגד עינינו כשיצאנו לדרך היה תיקון חברתי. בלתי נתפס בעיני שאם נולדת ביישוב מסוים באזור מסוים בארץ מחכה לך עתיד אחד בו מרחב האפשרויות מוגבל ומצומצם ואם נולדת בשכונה טובה בעיר במרכז הארץ מחכה לך עתיד טוב בהרבה יותר", מסבירה עינת זינגיר-דן מנכ"לית הפורום. "ההשלכות הכלכליות של אי-צדק הן פגיעה בפיריון. ראינו הזדמנות לייצר רציפות של השכלה ותעסוקה, כמו בהרבה מדינות בעולם, וגם להתאים את כוח העבודה העתידי לצרכים של המעסיקים".

מיזם מתמחשבים

הישראלית לדמוקרטיה שלווה את התהליך האסטרטגי - הרחבת המעורבות של מעסיקים בהכשרה המקצועית ולמידה מתמשכת גם תוך כדי עבודה. ביוזמת הפורום, שורה של מנהלים בכירים הקימו צוותי עבודה ממוקדי מטרה. יפעת זמיר סמנכ"לית האסטרטגיה של הפורום ומי שהובילה את צוותי העבודה מספרת: "שטראוס

ואכן, סקרים ומחקרים שיזם הפורום העלו כי הפער בין ציפיות ודרישות המעסיקים בפועל לבין היכולת והכלים שמקנה מערכת החינוך התיכונית, העל תיכונית והאקדמית, רק הולכים וגדלים משנה לשנה. למעשה, על המעסיקים לייצר הכשרה מקצועית משלהם על מנת להתאים את העובדים לצרכיהם. זו הייתה גם אחת ההמלצות המרכזיות של המכון

צילום: אילן ספירא

צילום: תמי סגן כהן

יאל חשין, יו"ר קבוצת 2B וחבר ועוד המנהל של הפורום האסטרטגיה של הפורום

צילום: אילן ספירא

השקת הפורום הכלכלי חברתי בבית הנשיא

מפגש צוות עבודה חברה ערבית

הדיגיטלי או לחדול. "מרגע שהגענו לתובנה שהפער הדיגיטלי והמקצועי יכול פשוט לחסל עסקים, מיקדנו את כל תשומת הלב בצמצומו ובהטמעת תהליכי עבודה חדשים הלוקחים מתרבות ההייטק הישראלית", אומר חשין. ארבעה מיזמים יצאו לדרך: מיזם "מתחשבים" שנועד להכשיר ולחלק מאה אלף מחשבים משומשים לילדים שאין להם מחשב; מיזם "מחבורים" של אינטל שנועד לסייע לקשישים לנהל שיחות וידאו בלחיצת כפתור; מיזם לרישות דיגיטלי של החברה הבדואית בהובלת הוט, מפעל הפיס והממשלה; ומיזם "העסק של כלנו" בהובלת פייסבוק שרתמה חברות סטארט-אפ ישראליות שפועלות בחו"ל, במטרה לייצר נוכחות דיגיטלית לאלפי עסקים קטנים ובינוניים שעד עתה לא פעלו ברשת ובמקביל לשלב סטודנטים וסטודנטיות בחברות הייטק בשיתוף התאחדות הסטודנטים וקרן שמש. "מתוך חצי מיליון עסקים בישראל", מדגישה זמיר, "90% הם עסקים קטנים ובינוניים שאחראים על 61% מהתעסוקה. כ-2 מיליון איש. אם לא נדאג שימשיכו להצליח גם בתקופת משבר, תהיה לזה השלכה על כלל החברה. קפיצת מדרגה דיגיטלית זה חמצן הישרדותי עבורם." "הקורונה זיקקה את הייחוד של הפורום", מציינת זינגר-דן. "גוף שהוקם על ידי המגזר העסקי אבל פועל בחשיבה כלכלית- חברתית ובשיתוף המגזר הציבורי. על פניו אמור להיות קונפליקט אבל אין. יש אחריות משותפת, והבנה שהמציאות משתנה וזה התפקיד שלנו לתת מענה לחצי מיליון בעלי עסקים ולמאות אלפי העובדים והעובדות שלהם." ואכן, שוק התעסוקה הוא האתגר המרכזי הבא של הפורום וליתר דיוק, היכולת להתאים את המציאות התעסוקתית בישראל לצרכים הממשיים של השנים הבאות ולמגמות עולמיות. על פי המחקרים העדכניים פוטנציאל הצמיחה נמצא בעיקר בתחומי הדיגיטל, תשתיות, רפואה ורווחה, חקלאות ותעשייה מקומית. ענפים אחרים לעומת זאת, עשויים להיעלם מהעולם מהעולם בשנים הקרובות.

"אחד הפתרונות הנכונים שאנחנו מאוד מאמינים בפוטנציאל שלו הוא הקמת מנהלת מעסיקים לאומית", מסבירה זינגר-דן. "המטרה היא לעשות חישוב מסלול מחדש לעולם התעסוקה. להבין בזמן אמת את הצרכים של המעסיקים ולאפיין מחדש את המקצועות המבוקשים, את הכישורים והמיומנויות, וכמובן את תכניות ההכשרה שיהיו סוף כל סוף מותאמות לשוק התעסוקה".

על הפרק עומדים רעיונות ראשוניים ליצירת מודל שמפנה חיילים משוחררים למסלולי הכשרה מותאמים להשתלבות בחברות ענק דוגמת התעשייה האווירית או להשתלב בעולמות הטכנולוגיה וההייטק.

אמיתית: "צריך ליישר קו עם הכלכלות החזקות בעולם ולהבין שפתרונות תעסוקה לדור הצעיר משליכים על המשק שנים קדימה. אין תעסוקה בלי מעסיקים. אנחנו מבינים לאן השוק זורם ואיפה נכון להשקיע את ההון האנושי. כשמתגברים על תפיסות ישנות וחשש משינוי, מגלים שזו הדרך הנכונה ושככה בדיוק ייראה העתיד המקצועי בישראל. שילוב הכוחות שלנו מאפשר לבנות חברה חזקה וכלכלה איתנה".

ידי פיקוד העורף על מנת לייצג את קולם של המעסיקים. "בכל רגע דרמטי בהיסטוריה, המעסיקים, אנשי התעשייה, החקלאים, הקבלנים והעצמאיים, היו הראשונים להתגייס ולשלם את המחיר", אומר דובי אמיתי, "כשהצטרפנו לחמ"ל זה היה צו 8. שירות המילואים במלחמה על הכלכלה הישראלית". "כפי שצפיתנו" מוסיף חשין, "רוב הפניות עסקו בהיבטים הדיגיטליים. בבת אחת כל המשק נדרש לעבודה מרחוק, יש תחומים שבהם זה היה קל ומתבקש כמו בהייטק, אבל אחד האתגרים שהיו לפורום ולחלק גדול מהעסקים בישראל היה להביא את האפקטיביות 'ההייטקיסטית' לכלל המרחב העסקי".

הפער הדיגיטלי שנחשף העלה תמונת מצב מדאיגה לפיה ב-200 אלף משקי בית שבהם ילדים אין מחשב או חיבור לאינטרנט. המצב חמור במיוחד כשמדובר בשבטים בחברה הישראלית. 50% מהילדים בחברה הערבית, 70% מהילדים בחברה החרדית ו-50% מהילדים עם צרכים מיוחדים אינם נגישים למחשב ולאינטרנט. נכון הדבר גם לגבי 260 אלף בדואים ובדואיות ולגבי 300 אלף קשישים המרותקים לבתיהם. גם בזירה העסקית המצב אינו מזהיר. 86% מהעסקים הקטנים אינם מקיימים מכירות ומסחר דיגיטלי. הסגר הראשון אילץ אותם לקבל החלטות מהירות - אם להתקיים במרחב

לקחה על עצמה צוות חשיבה בחברה הערבית הכולל פורטל מעסיקים-מועסקים, עידוד רכש בעסקים בבעלות ערבית, החזרת מובטלים למעגל העבודה ויצירת מנהיגות עסקית; תנובה ערכה מיפוי צרכים בקרב מפעלים בצפון והובילה תהליך למידה בשטח; בנק הפועלים הקים צוות לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלויות וגם אגף כוח האדם בצה"ל החל לפעול במסגרת הפורום מתוך תפיסה שעוסקת במינוף יציאתו של החייל המשוחרר מצה"ל כמרכיב חשוב בהעצמת ערך השירות. בדגש על לוחמות ולוחמים בשירות קרבי, בהובלת התעשייה האווירית".

אבל כל זה הושק, כאמור, בקיץ שעבר. היסטוריה רחוקה במונחים של עידן קורונה. חצי שנה מאוחר יותר, כשאנשי הפורום הכלכלי חברתי שוקדים במרץ על תוכניות יישומיות ונערכים למפגש הבא בבית הנשיא, פרצה לחיינו אורחת מהמזרח ושינתה הכל.

"התגובה הראשונה שלנו הייתה שהכל יורד לטמיון", אומרת זינגר-דן. "אנחנו מנסים לייצר צדק חברתי וגיאוגרפי, ופתאום שוק התעסוקה משתנה בן לילה. אבל מיד היה לנו ברור שהתפקיד שלנו רק הולך ומתעצם".

בשלב הראשון הצטרף הפורום יחד עם 2B בראשות יואל חשין (חבר בוועד המנהל של הפורום), לחמ"ל שהוקם על

שותפויות אדמונד דה רוטשילד מצמיחים את מנהיגות העתיד

המטרה של שותפויות רוטשילד, שהוקמה ב-2016 על ידי קרן אדמונד דה רוטשילד היא לפתח מנהיגות צעירה ומגוונת בפריפריה. "התפרצות הקורונה", אומרת ענת נחמיה-לביא, מנכ"לית הארגון, "שמה זרקור על הצורך בפיתוח מנהיגות מקומית ברחבי ישראל. לפני המגפה בניית מנהיגות צעירה נחשבה למותרות. הקורונה הוכיחה כמה פיתוח מנהיגות הוא חיוני להתמודדות מיטבית עם מצב חירום" / מאת: ראובן וייס

המקומיות, ממשיכה נחמיה-לביא. "בתום הלימודים הם משתלבים בתפקידים משמעותיים ברשויות המקומיות בפריפריה ובעצם, מהווים עתודה של הון אנושי מגוון ואיכותי לשלטון המקומי". לדברי נחמיה-לביא, 30 אחוז מהמשתתפים בכלל התוכנית הם מהחברה הערבית. "תוכנית מיוחדת לחברה הערבית היא 'מסאר', שמשמעותה בערבית היא מסע, והיא מיועדת לצעירים ערבים בוגרי י"ב, היא מספרת בגאווה. "ראינו שבגלל הפערים, רבים מהם לא משתלבים באקדמיה ונושרים. התוכנית שלנו פרוסה לאורך שנה שבמהלכה

שאני מגדירה אותה היום כמופלאה. היא לימדה אותי להתחבר למקום שבו גדלתי. אחותי הגדולה למשל עברה למרכז הארץ. גם רבות מהחברות שלי. גם לי בנערוטי היה ברוך, כשראיתי את האפשרויות שיש לבני דודי במרכז הארץ, שאני גם אגור שם יום אחד. וזה בדיוק הסיפור של הפריפריה - עוזבים אותה לטובת העבודה וההזדמנויות במרכז. בקו הזינוק למדנו לחשוב - מה יקרה פה? מי ייקח אחריות על המקום הזה? זה לימד אותי לבחור לחיות כאן. לא מתוך פשרה אלא מתוך הבנה שזה הבית שלי. לפני הגיוס הלכתי לשנת שירות, אחרי הצבא יצאתי למשלחת הומניטרית באתיופיה, וכיום - למרות

עולם הפילנתרופיה כבר הבינו שזה חשוב וחיוני לתרום כסף, אבל אם רוצים באמת להשפיע לא מספיק רק לתת את הכסף, אלא צריך להכיר היטב את השטח ולהבין לאן בדיוק נותנים אותו ואיך הוא משפיע. זו הסיבה שלפני כארבע שנים הקימה קרן אדמונד דה-רוטשילד את הזרוע הביצועית-חברתית שותפויות רוטשילד. "המטרה שלנו, במשפט אחד, היא פיתוח מנהיגות צעירה ומגוונת בפריפריה", מגדירה ענת נחמיה-לביא **שעומדת בראש הארגון** בשנה וחצי האחרונות. "אנחנו מממשים ייעוד זה על ידי הפעלת תוכניות מנהיגות בפריסה ארצית, שבוגריהן מיועדים להגיע לעמדות השפעה בחברה ובכלכלה מתוך תפישה של צמצום פערים".

איך בונים מנהיג חברתי מהפריפריה?

"מודל הפעילות שלנו מבוסס על רצף של תכניות מנהיגות", מתארת נחמיה-לביא. "התוכנית הצעירה שלנו 'קו הזינוק', מאתרת ומכשירה צעירות וצעירים בגילאי 15 ומלווה אותן לאורך עשר שנים עד גיל 25. במסגרת תוכנית זו, בני הנוער מקיימים מפגשים שבועיים, וחמש פעמים בשנה יוצאים לסמינר שטח מרוכז בן שלושה עד חמישה ימים".

מה עושים במפגשים האלה?

"מפתחים תפישת מנהיגות בהדרגה ולעומק. בתחילה דנים במעגלי הזהות האישית, מקומית ואזורית. ובהמשך על אקטיביזם חברתי - הובלת תהליכים לחיזוק הפריפריה, חיבור לקובעי מדיניות, השפעה ברמה הלאומית ועוד. מאז הוקמו תוכניות הארגון יש כבר כ-1200 בוגרים, שעסקו ועוסקים בעשייה חברתית, יזמות ותפקידי הובלה, **בקו הזינוק** למשל, קמה קבוצה שהקימה יישובים קהילתיים בעוטף עזה, ובירושלים שני משתתפי תוכנית "שגרירי רוטשילד" הקימו את עמותת 'מתעריבים' שעוסקת במניעת הטרדה מינית במרחב הציבורי".

איך מתקבלים לתוכניות שלכם?

"**בקו הזינוק ומסאר**, למשל, אנחנו מקבלים מבתי הספר המלצות על תלמידים שלדעתם יכולים להתאים לתוכנית והם עוברים אצלנו מערכי גיוס ומיון. כל קבוצה אצלנו מורכבת מכל הקהילות בחברה הישראלית - יהודים, ערבים, דתיים, חילונים, חרדים, ויותר מ-95 אחוז מהמשתתפים הם מהפריפריה הגיאוגרפית או הסוציאקונומית. הפריסה שלנו היא רחבה מאוד, אנו פעילים בכ-70 יישובים בכל רחבי הארץ". אחת מבוגרות תכניות הארגון **שיר אלימלך (27) מבאר-שבע**, סטודנטית בשנה הרביעית לרפואה באוניברסיטת בן-גוריון וגם חברת מועצת העיר ברשימתו של ראש העירייה, רוביק דנילוביץ'. "ב-2008, כשהייתי בת 15, המחנך שלי המליץ עליי ועל עוד כמה תלמידים **לתוכנית 'קו הזינוק'**", היא משחזרת. "עברתי את המיונים שהיו קשוחים מאוד ונכנסתי לתוכנית

ענת נחמיה לביא, מנכ"לית שותפויות רוטשילד

תוכנית קו הזינוק, צילומים: יח"צ

הצעירים מקבלים כלים וליווי שמאפשרים להם להשתלב באקדמיה ובחברה הישראלית". התפרצות מגפת הקורונה, על פי נחמיה-לביא, האירה עוד יותר את הצורך בפיתוח דור של מנהיגים. "לפני הקורונה, בניית מנהיגות צעירה נחשבה לפריבילגיה, למותרות. הגישה הייתה שחשוב יותר לטפל באוכלוסיות קצה. הקורונה הוכיחה כמה פיתוח המנהיגות הוא חיוני לחברה שלנו. כשפרצה המגפה והמשק ירד ל-15% פעילות, ב'שותפויות רוטשילד' לא רק שלא הפסקנו פעילות ולא הוצאנו עובדים לחל"ת, אלא התגייסנו מיידית לאינספור זירות סיוע. כמעט 700 מבוגרי ומשתתפי התוכניות שלנו נכנסו ליישובי הפריפריה והקימו בהם מוקדי חירום. מוקדים כאלה הוקמו ב-50 יישובים, 40 יהודיים ועשרה ערביים. התפקוד של המוקדים האלה היה קריטי לתושבים וזה מוכיח עד כמה חשוב לטפח את המנהיגות הצעירה והמקומית בשגרה, על מנת שהחברה הישראלית תקבל מענה בחירום.

למידע נוסף אודות תכניות שותפויות רוטשילד באתר

www.rothschildcp.com

הלחץ העצום בלימודי הרפואה, במקום לעבוד אני מתנדבת כחברת מועצת עיר וכסגנית יו"ר ועדת הבריאות העירונית". **לכך בדיוק מובילות כל התוכניות שמפעילה שותפויות רוטשילד - לפיתוח תחושת האחריות והשליחות של המשתתפים בהן כלפי הקהילות שבהן הם חיים.** כיום, כסטודנטית, אלימלך משתתפת גם בתוכנית "שגרירי רוטשילד". "זו תוכנית מנהיגות מלגות בה משתתפים 300 סטודנטים מהפריפריה שלומדים לתואר ראשון בתשעה מוסדות לימוד אקדמיים", מסבירה נחמיה-לביא. "במקביל ללימודים, הם משתתפים במשך שלוש שנים בתוכנית מנהיגות חוץ-אקדמית שאנחנו מעבירים להם". התוכנית הבאה ברצף נעשית בשיתוף עם המדינה (משרד הפנים ומשרד החינוך) ונקראת "צוערים לשלטון המקומי". "במסגרת התוכנית הצעירים לומדים במוסדות אקדמיים ללימודי תואר שני במנהל ומדיניות ציבורית באוניברסיטת חיפה, או תואר שני בתכנון אורבני בטכניון או תואר ראשון במכללת אורנים ובמקביל משתתפים בתוכנית הכשרה חוץ-אקדמית שמכוונת אותם לתפקידים משמעותיים ברשויות

תרומה מחשמלת לקהילה

משבר הקורונה חידד את הצורך בחיבור הקיים ממילא בין חברת החשמל לארגונים החברתיים ולגורמי הרווחה - ובדיאלוג ההדוק והרצוף בין הצדדים. בנוסף לפעילות החברתית, מקיימת חברת החשמל פעילות חינוכית קבועה לילדים ולנוער והרצאות המסבירות ללקוחות כדי יוכלו לממש את זכויותיהם מול החברה, פעילות שלא נפסקה גם

כעת ועברה אל מסכי הזום / מאת: ראובן וייס

מועבר מידע גם לגבי הבטיחות בחשמל בדירה לצד המלצות וטיפים לחיסכון בחשמל. בשל נחיצותן והחשיבות הרבה של המידע והשירות שניתן בהרצאות אלה, הן לא פסקו גם בתקופת הקורונה, ובעקבות איסור ההתקהלויות מעבירים אותן נציגי חברת החשמל באמצעות אפליקציית זום. מאז פרוץ המגפה התקיימו כ-15 הרצאות כאלה, כולן לעובדי אגפי הרווחה ברשויות המקומיות, שדואגים להעביר למטופליהם את המידע.

את ההרצאות מעביר עו"ד ולאדי גור ארי, המטפל בקשר עם הארגונים החברתיים וגורמי הרווחה. " המידע בנושא מיצוי זכויות חיוני ביותר ורבים כלל אינם מכירים אותו ואינם מודעים שיש להם זכויות לתעריף מוזל" הוא מדגיש. "בהרצאות אני מציג את המידע ונושאים נוספים, הן לתושבים הנעזרים במחלקות לשירותים חברתיים והן לעובדי הרווחה. אני רואה בכך שליחות של ממש- והתגובות למידע ולעדכונים גורמות לי להרגיש כי הנושא חשוב ומשמעותי עבורם."

חברת החשמל מקפידה גם על קיום קשר הדוק ודיאלוג עם הארגונים החברתיים השונים וגורמי הרווחה, לצורך סיוע ללקוחות החברה הזקוקים לכך, באמצעות גורמי הרווחה ברשויות המקומיות וראשי הארגונים החברתיים.

בשנים האחרונות מינתה חברת החשמל שניים מעובדי חטיבת שירות, שיווק ורגולציה של החברה, כעובדים ייעודיים לקיום הקשר מול הארגונים החברתיים ואגפי הרווחה ברשויות המקומיות, על מנת לסייע לאוכלוסיות מוחלשות ורגישות שנמנות על לקוחות החברה.

במסגרת זו נערכו מספר מפגשים עם ארגוני רווחה והגיל השלישי, כשלאחרונה התקיים מפגש מקוון בין ראשי 25 ארגונים ומוסדות - ובהם קרן אקשטיין, המרכז לעיוור בישראל, ארגון איל"ן, קרן רש"י, משרד הרווחה, ארגון הנכים הארצי, ארגון הג'וינט, נעמ"ת, נגישות לישראל, הקרן לידידות ועוד - לבין בכירי חברת החשמל, יו"ר דירקטוריון החברה, אלוף (מיל')

יפתח רוך-טל, מנכ"ל החברה, עופר בלוך, המשנה למנכ"ל וסמנכ"ל שירותי הרשת, איציק בלמס, סמנכ"ל שירות, שיווק ורגולציה, אורן הלמן, מנהל אגף השירות מופיד גאנם, וגורמי מקצוע נוספים שענו לשאלות בנושאים שונים שהעלו ראשי הארגונים החברתיים.

ביוזמת חטיבת שירות שיווק ורגולציה, משתתפת חברת החשמל גם בכנסים עירוניים למיצוי זכויות שמקיימים אגפי הרווחה ברשויות המקומיות ברחבי הארץ, לצד גורמים ציבוריים נוספים שהציבור נמצא עמם בקשר, כמו המוסד לביטוח לאומי, רשות האכיפה והגבייה, תאגיד המים האזורי, רשות המיסים, שירות התעסוקה עמיגור ועוד.

הארגונים והמוסדות המשתתפים בכנס מקימים ביתן ייעודי ותושבי הרשות המקומית מגיעים לביור ומיצוי זכויות הקשורות אליהם מול נציגי השירות של אותו הארגון עינב חשאי, מנהל מטה משאבים, רגולציה ומחזיקי עניין, מציין כי החברה רואה מחויבות להוביל תפיסה המקדמת ערכים של קיימות אחריות חברתית וסביבתית בכל רחבי הארץ, מתוך הבנה ששיח ושותפות מקדם מטרות חשובות הן ללקוחות והן לחברה.

יו"ר דירקטוריון חברת החשמל אלוף (מיל') יפתח רוך טל ומנכ"ל החברה עופר בלוך עם ילדי סיירת נתיב האור

כנס התייעלות אנרגטית ברהט, צילום: יוסי וייס

נציגי חברת החשמל מסייעים ללקוחות למצוא את זכויותיהם מול החברה

סיירת ילדי נתיב האור" נשמע אולי כמו שם של סדרת ספרי מתח לילדים, אבל בפועל מדובר במשהו מקסים ומרגש יותר: סיירת ילדים אמיתית הפועלת בלא מעט יישובים ברחבי הארץ. תוכנית "נתיב האור", שפועלת כבר משנת 2005, היא, למעשה, תוכנית חינוכית-קהילתית, שמפעילה חברת החשמל בשיתוף משרד החינוך ומרכז השלטון המקומי.

התוכנית, שמיועדת לחנך להתנהגות נכונה ובטיחותית בסביבת חשמל, נולדה לאחר מספר מקרים טרגיים של התחשמלות ילדים. בשנותיה הראשונות היא הופעלה בכיתות ד' עד ו' ולאורך השנים הורחבה מטה עד לגני הילדים. בשנת הלימודים שחלפה הופעלה התוכנית ב-1,590 בתי ספר, הפוזרים ב-229 רשויות מקומיות בכל רחבי ישראל.

את התוכנית מעבירים לילדים עובדי חברת החשמל בשיתוף מדריכים מחברות חינוכיות, ובמהלכה הם ממחישים לתלמידים את תהליך הפקת החשמל ואת כללי הבטיחות בשימוש בו.

כחלק מהתוכנית בוחרת כל כיתה גם נציג או שניים לקבוצה יישובית שנקראת "ילדי נתיב האור", המהווה מעין סיירת בטיחות בחשמל של היישוב. חברי הסיירת - שזוכים לשיעורי העשרה ולסיור להכרת רשת החשמל ולאיטור מפגעים בסביבת בית הספר - מחברים אמנה יישובית לבטיחות בחשמל ומעבירים את המסרים באופן שוטף בבית הספר ובקהילה. פרויקט "נתיב האור" הוא רק חלק קטן מפעילות קהילתית נרחבת וענפה שמבצעת חברת החשמל, פעילות שאינה פוסקת גם בתקופת משבר הקורונה. המשבר חידד את הצורך בחיבור הקיים ממילא בין חברת החשמל לארגונים החברתיים, ארגוני הרווחה וגורמי הממשל שעוסקים בנושאי רווחה, במטרה לסייע לאוכלוסיות המוחלשות בקשר שלהן מול חברת החשמל.

כך, למשל, מלבד "נתיב האור" המיועדת לילדי הגנים ובתי הספר היסודי, מפעילה חברת החשמל במערכת

החינוך גם תוכניות חינוכיות-קהילתיות לתלמידי חטיבות הביניים.

מדובר במגוון של תוכניות, הפועלות ב-80 רשויות מקומיות בכל המגזרים, כשהנושא המרכזי של אותן תוכניות הוא התייעלות אנרגטית כדרך חיים.

כל תוכנית שכזו מורכבת מ-16 מפגשים שמשלבים טכניקות הוראה מגוונות ללמידה חווייתית. למשל, בחירת אחד המבנים ביישוב ובניית דגם שלו תוך הכנסת שיפורים שיעלו אותו אנרגטית. תוכנית נוספת מועברת ב"טכנודע" שבחדרה ואחרת בתחנת הכוח "רוטנברג" באשקלון. הפעילות הקהילתית של חברת החשמל אינה עוצרת במערכת החינוך. בשנים האחרונות מקיימת החברה באופן שוטף הרצאות לציבור בנושא מיצוי הזכויות של האזרח מול חברת החשמל, חיסכון בחשמל וכמובן בטיחות בחשמל.

ההרצאות נערכות בשיתוף אגפי הרווחה ברשויות המקומיות, ונציגי חברת החשמל מפרט בפני הקהל מי הן הקבוצות בציבור שזכאיות לתעריף חברתי, עונה על שאלות ממוקדות גם בנושאים פרטניים מול החברה ובמקרה הצורך מפנה להמשך ביור מול הגורם המתאים. בהרצאות

מאות תקנים
מימון אחיות, עובדות
סוציאליות ופסיכולוגים
לחולים בבתי חולים ובקהילה

כ-500
מענקי מחקר
הוענקו לרופאים
וחוקרים ברחבי הארץ
בעשור האחרון

עשרות אלפי
חולים השתתפו
בסדנאות וחוגים
עבור חולים, מחלימים ובני
משפחותיהם במרכזי "חזקים ביחד"

100,000
שעות לימוד ניתנו
לילדים חולי סרטן
בפרויקט "השלמת
חומר נלמד"

3,000
חולי סרטן קיבלו פאות,
טיפול קוסמטיקה
וטיפוח ע"י קוסמטיקאיות
מוסמכות ופאנים.

פעילות האגודה למלחמה בסרטן

דוגמאות לחלק ממגוון הפעילויות
למען החולים ונגד המחלה מדי שנה

כ-100
משפחות של ילדים חולי
סרטן מכל המגזרים
משתתפות מדי שנה בנופש
משפחות

370,000
תלמידים וילדי הגנים
נחשפים לפעילויות "חכם בשמש"
ולהרצאות וחומרי הסברה
בנושאי אורח חיים בריא
ונזקי העישון.

יותר מ-2,000,000
כניסות בשנה לאתר
המהימן והמקיף של
האגודה למלחמה בסרטן

730
ערכות למידה
בעברית וערבית
לבתי ספר להגברת
המודעות לנזקי העישון בשיתוף
משרד הבריאות ושפ"י

כ-250
מתנדבות 'ד להחלמה'
מסייעות לנשים המתמודדות
עם סרטן השד

התרומה שלך מסייעת לנו להציל חיים

לתרומה חייגו 1-800-35-46-46 או היכנסו לאתר www.cancer.org.il

טלמידע - למידע ועלוני הסברה, ללא תשלום 1-800-599-995 • טלתמיכה - לתמיכה נפשית ראשונית 1-800-200-444

פעילות האגודה למלחמה בסרטן מתאפשרת הודות לתרומות הציבור ללא מימון מתקציב משרד ממשלתי כלשהו. האגודה למלחמה בסרטן - לחיים בריאים

"תחום החינוך וסיוע לנוער בסיכון הם לב העשייה שלנו ב-FOX"

קבוצת FOX רואה חשיבות עליונה בטיפוח דור העתיד, ומקפידה לאורך שנים רבות על מעורבות בחיי הקהילה בכלל ובתחום החינוך והסיוע לנוער בסיכון בפרט. "אנו מאמינים בעידוד וטיפוח הדור הצעיר במדינה שכן הם העתיד של כולנו כקהילה וכחברה", אומרים בקבוצת FOX / מאת: יואב בירנברג

קבוצת FOX פועלים לאורך שנים רבות בסיוע ותרומה לארגונים, מיזמים, עמותות ופעילויות שמטרתם עזרה ותמיכה בקהילה. תרומות הקבוצה מגוונות ורבות, החל

מסיוע למעונות נוער בסיכון, סיוע לילדים בעלי צרכים מיוחדים, ילדים שחולים במחלות קשות, משפחות ממעמד סוציו-אקונומי נמוך, צוותים רפואיים ועוד.

פעילות זו באה לידי ביטוי לאורך השנים והן בתקופת הקורונה, בין היתר, באמצעות תרומות כספיות, תרומות מוצרים, מבצעי קו קופה בחנויות מותגי הקבוצה, ליווי אישי והדרכה של עובדי הקבוצה במיזמים שונים ועוד. כאמור, הקבוצה שמה כנר לרגליה את העשייה והתרומה בתחומי החינוך ונוער בסיכון ומייחסת חשיבות רבה לטיפוח דור העתיד.

בשנת 2000 העבירה החברה את משרדי הקבוצה ללוד, ובתאום עם מחלקת הרווחה בעיר יזמה פרויקט שמתמקד בקידום ילדים ונוער, והקימה מועדונים בשכונת רמת אשכול - שכונה מעורבת של עולים מאתיופיה וערבים. מטרת פעילות המועדונים הייתה לחזק

את הילדים הן במהלך לימודיהם והן בהעצמתם האישית. המועדונים תופעלה חמישה ימים בשבוע והיוותה עבור ילדי השכונה מקום של ביטחון, פיתוח ועניין. התפעול נעשה על ידי "עמותת מניפה", שהעסיקה צוות מדריכים והראה מקצועיים. חלק מצוות המדריכים מנה בוגרים של המועדונים, שברבות השנים חזרו להדריך בה. המועדונים מומנה באופן מלא על ידי קבוצת FOX ללא תמיכת גורם ממשלתי או עירוני. פעילות זו ארכה כ-16 שנים.

פעילות נוספת במסגרת טיפוח הנוער בלוד הייתה השתתפות במימון כיתות לנוער נושר/ על סף נשירה ממערכת החינוך בבית ספר אורט בעיר. כיום קבוצת FOX שותפה עם מחלקת הרווחה במרכז הורים וילדים בעיר לסיוע למשפחות וילדי רווחה.

בארבע השנים האחרונות קבוצת FOX לוקחת חלק, בשיתוף עם עמותת מניפה, במגוון פרויקטים לקידום נוער במספר יישובים בארץ.

בירושלים, בתוכנית לנערים ונערות בסיכון גבוה, המנותקים ממסגרות לימודיות וחלקם אף מבתיהם, במטרה לקדם אותם לבגרות ולשירות.

בטירת הכרמל מממנת החברה צהרון לילדי רווחה ממשפחות יוצאי אתיופיה, שמהווה מקום מוגן לילדים בשעות שלאחר סיום הלימודים. המועדונים מספקת להם מרכז העצמה ועזרה במיומנויות יסוד.

בקריית מלאכי מתפעלת החברה מרכז הורים וילדים, ובנוסף

מסייעת בתגבור לימודי לילדי המרכז.

"פרויקט נוסף שיקר מאוד לליבנו", אומרים בקבוצה, "הוא השתתפות ותמיכה במיזם 'להעז' של בוגרי סירת מטכ"ל. המיזם הוא חלק מעמותת 'מסדר דורשי טוב', שהוקמה בשנת 1967 כארגון המאגד ומאחד את בוגרי היחידה. מטרת

פעילות של מצוינות בשירות

ולהשתלבות מהירה בעולם התעסוקה".

תוכניות המיזם מתמקדות בצמתים מרכזיים בחייהם של תושבי הפריפריה, ומתקיימות ביישובים אופקים, לוד וחצר הגלילית. המיזם מפעיל שתי תוכניות מרכזיות: "להעז קדימה" לשירות משמעותי. עידוד נוער לשירות משמעותי

כמפתח לצמיחה אישית ולהשתלבות בחברה. התוכנית מלווה בני נוער מחטיבת הביניים ועד הכניסה לשירות הצבאי ומטרתה לעודד אותם לשירות משמעותי תוך ליווי פרטני וקבוצתי, חיזוק הביטחון העצמי ותחושת המסוגלות, הכוונה והקניית ערכים ומיומנויות. הדבר נעשה מתוך אמונה ששירות משמעותי מהווה קרש קפיצה לחיים האזרחיים ולהשתלבות בחברה הישראלית. במסגרת אחד הפרויקטים בתוכנית זו, מאות בני נוער יוצאים למסעות בשביל ישראל ומתמודדים עם תנאי שטח, בליווי בוגרי היחידה. הנוער נפגש עם קבוצות שונות בחברה הישראלית וסופג ערכים 'דרך הרגליים'. "בשטח כולם שווים", אומר לנו שחר דין, מנהל מיזם להעז. "זו לא סיסמא, הנערה, המורה, בוגר הסיירת, כולם יחד מקימים מאהל, מכינים אוכל, ומטפסים את ההר. אפשר ממש לראות איך ילד שנכנס לפרויקט בכיתה ז', חסר ביטחון

והרחק מאזור הנוחות שלו, יוצא מהפרויקט כשהוא בעל תחושת מסוגלות ומוביל חברתי".

"להעז ביחד" למצוינות בתעסוקה - כוללת השתלבות תעסוקתית איכותית כמפתח לעתידם של צעירים אקדמאים. התכנית מסייעת לצעירים אקדמאים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית בישראל לפתח מסלול קריירה שהולם את השכלתם וכישוריהם. זאת מתוך הבנה שבמציאות העכשווית נדרשים כלים נוספים מעבר לתואר אקדמי, לטובת מיצוי תעסוקתי איכותי.

קבוצת FOX מסייעת לפרויקט בתרומה כספית ובכוח אדם תומך. במהלך הפרויקט מתקיימים מפגשי הכנה לעולם התעסוקה במשרדי החברה ובמקומות נוספים. המפגשים כוללים הרצאות של חברי הנהלה, מנטורים לפי תחומי הלימוד של הסטודנטים, סימולציות של ראיונות עבודה, מרכזי הערכה, השתלמויות ועוד. החברה מלווה את מיזם להעז כבר יותר משלוש שנים ועתידה להרחיב את הפעילות יחד עם העמותה גם לערים ויישובים נוספים.

"הקבוצה רואה בחיזוק הקשר בין החברה לקהילה חשיבות עליונה", אומרים בקבוצת FOX, "יחד ובשיתוף עובדי החברה, נפעל למען מימוש האחריות החברתית שלנו כחברה הקמעונאית המובילה במדינת ישראל ונמשיך להשקיע משאבים כספיים וארגוניים בעשייה למען החברה הישראלית".

להעז יוצאים לשטח

המיזם היא למנף את המשאב החברתי והאנושי של בוגרי היחידה יחד עם חברות עסקיות, לטובת יצירת שינוי חברתי בעל משמעות לאומית. במסגרת המיזם פועלים מתנדבים רבים בפריפריה, שם הם עובדים בעיקר עם בני נוער וצעירים, במטרה להכין אותם באופן המיטבי לשירות צבאי משמעותי

אסדת לויתן
צילום: אלבטרוס

לעבוד ולחיות על אסדת לויתן - כל מה שצריך לדעת

אם תמיד עניין אתכם איך נראים החיים על אסדת גז טבעי, ואולי אפילו חלמתם לעבוד על אחת כזאת - הנה כמה דברים שכדאי לדעת על העבודה והחיים באחד ממקומות העבודה המרתקים והמיוחדים בישראל

מורכבות. כל עובד מתמקצע לאורך תקופה במערכת מסוימת ולומד להכיר אותה בצורה יסודית ומעמיקה.

מפעם לפעם, הצוותים מקיימים ביניהם פגישות מפעם לפעם, הצוותים מקיימים את הצוותים Tech to Tech במסגרתן הם מלמדים את הצוותים האחרים על המערכות השונות והמתקדמות בהן התמחו, תוך העמקת הידע וההבנה לכלל המערכות באסדה.

כחלק ממערך הבטיחות הרחב באסדה, עובדי האסדה מקיימים תרגילי בטיחות ובדיקות של הציוד ומערכות האסדה באופן קבוע ושוטף. בסוף היום מתקיימת שיחת סיכום יומית וחפיפה לצוותי משמרת הלילה בה דנים ומתעדכנים בנושאים שעלו במהלך היום.

במקרה של הפעלת הלפיד, הצוותים באסדה ממשיכים בתפעולה הרגיל. הפעלתו מיועדת לצרכי בטיחות ושמירה על הסביבה.

ומה לגבי תנאי העבודה? במהלך היום והלילה מוגשות בקפיטריה של האסדה ארוחות מגוונות המתאימות לשעות היממה והפעילות של הצוותים. ארוחות הצהריים מורכבת מתפריט רחב ומגוון הכולל בשר, עוף ודגים כמו גם ארוחות צמחוניות. בזמנם החופשי הצוותים יכולים להתאמן במכון הכושר הקיים על האסדה, לראות סרטים, לקרוא ספרים, להיות בקשר עם בני המשפחה בבית, ליהנות מהשקיעות המרהיבות וכמובן לישון.

אנחנו נמצאים בעיצומו של גיוס עובדים ישראלים לאסדות הגז ומחפשים אתכם - חשמלאים, מכונאים ועובדי תפעול בעלי מוטיבציה. ■

פרטים על המשורות המוצעות ניתן למצוא

באתר לויתן בדף הדרושים.

leviathanproject.co.il/jobs

בימים אלו נובל אנרגי מגייסת עובדים ישראלים נוספים למגוון משרות באסדה. אז למה שלא תשלחו קורות חיים?

אסדת לויתן היא יותר מאחד הפרויקטים ההנדסיים המורכבים והיקרים שהוקמו במדינת ישראל. היא גם בית וגם מקום עבודה לעשרות אנשי מקצוע האחרים על תפעולה התקין והבטוח ועל אספקת האנרגיה השוטפת למדינת ישראל ולמדינות השכנות.

הצוותים באסדה עובדים וחיים יחד מתוך ערבות הדדית, מה שהופך אותם למשפחה אחת גדולה. אי אפשר אחרת. העבודה באסדה מתבצעת סביב לשעון 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע, 365 ימים בשנה. הצוותים הישראלים באסדה עובדים Back to Back, כלומר מתחלפים ביניהם, שבועיים על האסדה ושבועיים בבית. ההגעה אל האסדה וממנה היא באמצעות ספינה ייעודית (ובתקופה זו לאחר בדיקת קורונה).

אז איך נראה סדר היום של איש צוות באסדה?

אחד הדברים החשובים ביותר בעבודה כזאת היא שמירה על בטיחות מרבית, למען העובדים ולמען הסביבה. משמרת עבודה נפתחת בפגישת עדכון, רענון כללי עבודה ובטיחות לכלל עובדי המשמרת, תיאום וסנכרון בין הצוותים והמשימות השונות. מנהל המתקן מסכם את הפגישה תוך מתן דגשים ליום העבודה.

בסבבי הבוקר והלילה (פעמיים ביום) נסקרים כל חלקי האסדה על ידי בעלי התפקידים השונים כדי לוודא שהכל תקין ועובד כשורה.

בתום הבדיקה - הצוות מתחיל בעבודות התחזוקה שיש לבצע באופן שוטף עד להפסקה שלאחריה, אז ממשיכות עבודות התפעול השוטפות באסדה.

אסדת לויתן בנויה בין היתר מהרבה מערכות

"המפתח לשינוי העתיד טמון במילה אחת - קיימות"

עובדי פיליפ מוריס במהלך פעילות התנדבותית בחוף הים, צילומים: יח"צ

ערן גיא, סמנכ"ל קיימות ומניעת סחר בלתי חוקי, ועו"ד קורל אבירם, מנהלת הרגולציה והאחריות התאגידית בפיליפ מוריס בע"מ, מסבירים מדוע החברה החליטה דווקא בשיא משבר הקורונה להגביר את הפעילות בתחום האחריות התאגידית. מדוע בחרה לגייס עשרות עובדים להתנדבות למען הקהילה, להשיק את דוח הקיימות הראשון של החברה ולהציב יעדים שאפתניים במיוחד לשנים הבאות / מאת: יואב בירנברג

אבירם: "הירתמות החברה והעובדים באה לידי ביטוי בתרומות כספיות ובהתנדבות עובדים. הקמנו מערך מתנדבים שלקח חלק יום יומי בהתנדבויות מרחוק, אם בשיחות עם קשישים להפגת בדידות, או בהדרכה מקוונת על פלטפורמות חברתיות עבור מי שנאלץ להישאר בבית. "נוסף על כך, לקחנו חלק בהתנדבויות פיזיות של חלוקת חבילות מזון ותרופות למשפחות נזקקות, קשישים ואוכלוסיות בסיכון. ההתנדבויות הללו התקיימו בשיתוף עם עמותות במוקדים שונים ברחבי הארץ, תוך שמירה על ביטחונם ובריאותם של המתנדבים והסביבה.

"כמו כן", הוסיפה אבירם, "היינו שותפים במיזם 'חזקים ביחד בזמן הקורונה', שכלל שיתוף פעולה בין גופים מעולמות האחריות התאגידית, המגזר העסקי והמגזר החברתי".

בחרתם להשיק לראשונה את דוח הקיימות שלכם בתוך המשבר. למה דווקא עכשיו?

אבירם: "מה שברור בתקופת הקורונה, יותר מתמיד, הוא התפקיד החשוב שיש לנו כחברה אל מול העובדים ובעלי העניין השונים שלנו. ההכרזה על הדוח מראה לעובדים שמדובר בחברה שחושבת לטווח ארוך, שהדנ"א הארגוני שלה הוא חיובי וטוב, ושלמרות האתגרים והקשיים הנוכחיים, פניה לעתיד.

"פיליפ מוריס בע"מ בורכה בהון אנושי מצוין שהוא מקור הגאווה שלה בעינינו" אומרת קורל, "וחשוב שאותם עובדים יכירו את העשייה החברתית של מקום עבודתם ויהיו גאים בה. נוסף על כך, היינו שמחים שיכירו את עשייתנו גם מחוץ לחברה כדי לייצר בסיס לשיתופי פעולה עם תעשיות נוספות שלוקחות חלק בתרומה לקהילה מתוך תפיסה ש'אנשים שמשנים מציאות - מובילים תהליכים שמשנים חיים".

קורל אבירם, מנהלת הרגולציה והאחריות התאגידית

ערן גיא, סמנכ"ל קיימות ומניעת סחר בלתי חוקי

הפעילות בתחום האחריות התאגידית וביחזוק הקשר עם הקהילה. מדיניות ההשקעה של החברה באה לידי ביטוי בשלושה אופנים מרכזיים: יצירת שותפויות ארוכות טווח עם עמותות וארגונים; תרומות בכסף ובשווה כסף ומעורבות חברתית והתנדבות של עובדי החברה בפעילויות שונות בקהילה.

"בשנה האחרונה לבדה היו לנו אלפי שעות התנדבות ויותר מ-60 אחוז מעובדי החברה שלקחו חלק בפעילויות התנדבותיות".

איך משבר הקורונה השפיע על פעילות האחריות התאגידית שלכם?

גיא: "משבר הקורונה הגדיר מחדש את כללי המשחק ודרש מאיתנו לשנות את אסטרטגיית העבודה. במהלך התקופה פעלה החברה בשני מישורים - מן הצד האחד, תמיכה בעובדי החברה תוך שינוי הרגלים ואימוץ דרכי עבודה חדשות, ומן הצד השני ליווי ומעורבות מוגברת בקהילה במסגרת נרתמו החברה ועובדיה לסיוע לארגונים חברתיים ולעמותות".

מה כללה התמיכה בקהילה בעת המשבר?

ב ריאיון שקיימנו עם מנהלי הקיימות הישראלים של חברת פיליפ מוריס בע"מ, הם הסבירו את חשיבותה של אחריות תאגידית ומשמעותה דווקא בשעת משבר כמו זו שהביאה איתה מגפת הקורונה. "תקופת הקורונה הדגישה עד כמה כולנו תלויים זה בזה, וכמה חשוב לקדם את עשיית הטוב ברמה האישית והחברתית, כשערכי הרעות ההדדית הם לא סיסמה חלולה וזה מה שאחריות תאגידית באה לקדם", הסביר ערן גיא.

"קידום פרויקטים התנדבותיים, תרומות ומעורבות עובדים למען הקהילה והסביבה, זה משהו שאנחנו מעודדים ולוקחים בו חלק יום יומי כדבר שבשגרה,

אז על אחת כמה וכמה בתקופת המשבר הזו, שבה נחשפנו לצורך העמוק שמגיע מהקהילה, מהשטח ומהעמותות", הוסיפה עו"ד קורל אבירם.

בשנים האחרונות מובילה פיליפ מוריס חזון חדש ושינוי הנוגע למוצריה. שינוי דרמטי זה מחייב שינויים ארגוניים הקשורים קשר ישיר לערכי הקיימות של החברה.

איפה השינוי בחזון פוגש את ערכי הקיימות של החברה? גיא: "כחברה שמובילה שינוי אנו פועלים מתוך אחריות כלפי הסביבה ובעלי העניין שלנו בהתאם לאמות מידה ערכיות גבוהות. המפתח לשינוי העתיד טמון במילה אחת - קיימות. בשנים האחרונות, במקביל לקידום חזוננו אנחנו מטמיעים עקרונות עבודה תחת מטריית הקיימות, ובפרט אימוץ גישה האו"ם ליעדי הפיתוח ברי הקיימות.

"הדבר בא לידי ביטוי בעשייה משמעותית בתחומים שונים", הסביר גיא, "החל מאתיקה ארגונית דרך מעורבות בקהילה וכלה ביוזמות להפחתת ההשפעות הסביבתיות".

אילו פעילויות אתם עושים במסגרת אחריות תאגידית? גיא: "בשנים האחרונות השקענו מאמצים רבים בהרחבת

מדינה בחל"ת

צילום: שאטרסטוק

העולם נמצא כבר שמונה חודשים במשבר עמוק, שככל הנראה ילווה אותנו עוד כמה שנים. כך נראה המשבר הכלכלי בישראל: 736 אלף דורשי עבודה, ארגוני הסיוע בקריסה, 70 אלף עסקים צפויים להיסגר עד סוף השנה, ויש גם נקודת אור - התאגידים והחברות המסחריות מתגייסים באופן חסר תקדים למען הקהילה

חולים וכן התגייסו לרכישת מכונות הנשמה למחלקות הקורונה בבתי החולים. גם בעולם ניכרת התגייסות אדירה למען הקהילה בתקופת המשבר הקשה: עד חודש מאי מעריכים כי 10 מיליארד דולר נתרמו על ידי פילנתרופים וחברות מסחריות, הבולטים שבהם הם ג'ק דורסי, מבעליה של טוויטר, שתרם מיליארד דולר למאבק בנגיף (מדובר ב־28 אחוז מהונו העצמי); גוגל תרמה 900 מיליון דולר, והקרן של ביל ומלינדה גייטס התגייסה ותרמה כ־305 מיליון דולר. מדובר באחוזי תרומה גבוהים הרבה יותר ממשברים אחרים בעשורים האחרונים, כמו המשבר הכלכלי ב־2008 ופיגועי ה־11 בספטמבר ב־2001.

אז מה הלאה? מומחים וכלכלנים צופים כי משבר הקורונה, שנראה רחוק מלהסתיים, ישפיע עמוקות על החברה האנושית - החל משחיקת הכלכלה הגלובלית לטובת לכידות לוקלית, דרך מעורבות גדולה יותר של ממשלות ברגולציה, פיקוח והשקעות כספיות ועד תחום התרבות והפנאי שיתמקד בעיקר במרחב הביתי. בסופו של דבר, אנחנו חיים בתקופה מאתגרת של חוסר ודאות, ואת תוצאות משבר הקורונה ואת השפעתה נוכל להעריך רק בעוד כמה שנים.

419,520 מתוכם יצאו לחל"ת. עם שיא של אבטלה שמדינת ישראל לא ידעה כמוותו, אנשים רבים פוגשים לראשונה מצבי עוני וקושי כלכלי. בצר להם, הם נאלצים לפנות לארגונים ולעמותות סיוע לנזקקים, אך אלו עומדים בפני קריסה כלכלית. על פי ההערכות, 39 אחוז מהארגונים החברתיים המעניקים שירותים לאוכלוסיות פגיעות, לא ישרדו את משבר הקורונה בשל הקפאת תשלומים ממשלתיים או בגלל צמצום התרומות הקבועות שהם מקבלים. 70 אחוז מארגוני הסיוע בישראל צמצמו את היקף העבודה והשכר שלהם, ובי־55 אחוז מהארגונים העובדים נאלצו לצאת לחל"ת.

נקודת אור חיובית אחת בתקופה המורכבת והמאתגרת שבה אנחנו חיים, היא ההתגייסות חסרת התקדים של תאגידים וחברות מסחריות למען הקהילה. על פי ההערכות, עד כה נתרמו על ידי חברות מסחריות ותאגידים כ־250 מיליון שקלים לטובת עמותות אזרחיות ומוסדות בריאותיים. כך, למשל, מספר חברות מזון ישראליות נרתמו עם פרוץ המשבר לסייע למשפחות נזקקות עם אלפי חבילות מזון; שני מוסדות פיננסיים התאגדו יחד והשיקו אמבולנס לשינוע קשישים ומוגבלי תנועה המרותקים לכיסאות גלגלים ללא עלות; וחברות אחרות במשק תרמו כסף רב לארגונים ולבתי

נ גיף הקורונה הופיע לראשונה בסין בדצמבר 2019 והתפשט עד מהרה ל־214 מדינות ברחבי העולם. בכל הנוגע לתחלואה ולתמותה, המספרים משתנים. ישנן מדינות כמו לאוס ותאילנד, שרשמו מקרים בודדים של תחלואה, בעוד מדינות אחרות, כמו ארצות הברית וברזיל, מדורגות נכון להיום בראש הרשימה עם מיליוני מקרים של תחלואה. עם זאת, גלי ההדף הכלכליים של הנגיף הקטלני פוגעים ללא רחם בכל מדינה על פני הגלובוס, בלי קשר לרמת התחלואה והתמותה בה. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שאנחנו חיים בעולם גלובלי, ולכן אין מדינה שלא נפגעה באופן ישיר או עקיף מהקורונה.

התפשטות הנגיף הותירה עסקים רבים ברחבי העולם בהפסדים גדולים. חלקם הגדול, ככל הנראה, לא יתאושש. לפי התחזיות, עד סוף שנת 2020 צפויים להיסגר בישראל כ־70 אלף עסקים. מדובר בעלייה של 50 אחוז בכמות סגירת בתי עסק בהשוואה לשנה שעברה. בתי עסק סגורים משמעם כמובן עובדים מובטלים. לפי נתוני שירות התעסוקה, נכון לחודש ספטמבר שיעור דורשי העבודה בישראל הוא 18.2 אחוזים עם 736,831 דורשי עבודה -

מה עושים כשהילד חולה בסרטן בעידן הקורונה?

מצב מאוד מפחיד. "לשמחתי", היא אומרת, "יש לי את 'גדולים מהחיים' ואת תוכנית 'גמאני', שבה כולם בני נוער שנמצאים בדיוק באותו מצב כמוני, מבינים בדיוק מה עובר עליי ויותר קל להתמודד יחד. מרגיע אותי שיש עמותה כמו גדולים מהחיים שנמצאים שם כדי לעזור לי ולמשפחה שלי ושתמיד יש לנו למי לפנות ועזרה כשצריכים אותה".

מעגל הסיוע הורחב

ההתמודדות של אוריין היא רק טיפה בים הקשיים שבהן נתקלות משפחות של ילדים חולי סרטן בחודשים האחרונים. המשפחות נמצאות בנקודת משבר ובמצב פגיע ממיילא, גם כשהן נדרשות להתמודדויות "הרגילות" של משפחה לילד חולה סרטן: החשש הבריאותי, הקשיים הכלכליים ועוד אין ספור אתגרים שונים, אבל מאז התפרצות מגפת הקורונה, מדובר במצב חירום של ממש. המגפה העולמית תפסה את כולנו בהפתעה ועמותת גדולים מהחיים מצאה את עצמה משתנה והופכת לארגון סיוע והצלה למען משפחות לילדים חולי סרטן, שהגיעו ברגע אחד לקריסה. הסגר שהוטל על המשק, הפיטורים הנרחבים וההוצאה לחל"ת פגעו אנושות במשפחות העמותה. הביקוש לסיוע כלכלי ולסיוע נפשי עלו בצורה משמעותית והעמותה החלה לפעול בכמה מישורים כדי לתת מענה למשפחות אשר סומכות עליה.

אלינוער לויטן, סמנ"כלית העמותה, מספרת: "הרחבנו את המענה הרפואי עם מימון תרופות, עם טיפולים ועם בדיקות גנטיות המאפשרות התאמת טיפול אישי לכל ילד, כדי שלא יקרה מצב שילד לא יקבל טיפול מיטבי בגלל היעדר מימון. נוסף על כך, הגדלנו את הסיוע למחלקות האונקולוגיות לילדים. מאות משפחות מקבלות סיוע חירום כלכלי בעקבות אובדן ההכנסות. יזמנו מבצעי חלוקת סלי מזון ואנו מספקים מענה פרטני וסיוע כלכלי נקודתי לכל משפחה הזקוקה לכך".

הפעילויות עברו למרחב הדיגיטלי

"בגלל הסיכון המוגבר לילדים החולים, גם בני המשפחה הבריאים נאלצו להחיל על עצמם סגר מוקפד. אנו עוזרים למשפחות עם שליחויות ועם פתרונות נקודתיים למצוקות שהתעוררו בגלל המצב, מסיעים לטיפולים משפחות שאין להן רכב, מחלקים מחשבים וטאבלטים לתלמידים כדי שלא יתנתקו מהחברים ומשגרת הלימודים. פתחנו קו תמיכה המאויש על ידי עובדות סוציאליות למיצוי זכויות ולתמיכה נפשית ועוד ועוד", היא אומרת.

"ברוח התקופה", ממשיכה ומספרת לויטן, "עברו פעילויות העמותה למרחב הדיגיטלי: מחנה אביב התקיים בזום בהשתתפות 200 חניכים ועשרות מדריכים; גגות גן החלומות העבירו הפעלות לילדים באופן שוטף; קיימנו אירוח בזום של עשרות מומחים בתחומים שונים להנגשת מידע חיוני בתקופת הקורונה: מידע רפואי מאונקולוגים, כלכלת המשפחה, חינוך ילדים והדרכת הורים, תזונה, מיצוי זכויות סוציאליות, התמודדות עם חרדות ועוד. למרות הסגר והבידוד, המשפחות שלנו לא לבד והעמותה עדיין מלווה אותן בכל מעגלי התמיכה. גדולים מהחיים ממשיכה למצוא דרכים לסייע במציאות החדשה ונלחמת למען ילדי העמותה ומשפחותיהם". בימים אלה יוצאת עמותת גדולים מהחיים בקמפיין ההתרמה השנתי שלה, "גיבורים של החיים", אותו מוביל השיר "תמיד תזכור" שכתב במיוחד עבור העמותה הפזמונאי נעם חורב ומבצעת הזמרת נסרין יחד עם ילדי גדולים מהחיים. שיאו של הקמפיין במשדר התרמה בערוץ 13 שבו יתארחו אמנים, משפחות וילדי העמותה לערב מרגש ובלתי נשכח.

נסרין קדרי בביקור אצל ילדי גדולים מהחיים, צילום: הילה אייזינגר

אלינוער לויטן, סמנ"כלית העמותה

צילום: אייל טואג

אוריין אלמקיים

מתנדבי גדולים מהחיים מגיעים לסייע למשפחות חולים שנקלעו למצוקה בקורונה

כשהמשפחה מגלה שאחד הילדים חולה בסרטן, כל עולמם מתהפך. החיים כפי שהכירו אותם עד אז נעצרים והם מוצאים את עצמם במציאות חדשה. כשהקורונה נכנסת לתמונה, המצב המורכב ממילא הופך למשבר שקשה להתאושש ממנו

כרגיל. התעקשתי ללכת לבית הספר ולחזרות בתיאטרון ולא ויתרתי על כלום למרות שידעתי שאצטרך לבלות אחר כך שבוע בבית החולים עם חום ואנטיביוטיקות. "כשהקורונה הגיעה הכל נעצר. הקורונה משאירה אותי עכשיו בבית וזו התמודדות קשה. גם המשפחה שלי מוגבלת יותר וצריכה לשמור על עצמה כדי לא לסכן אותי, וזה לא פשוט לאף אחד. אני שומעת מסביב על הרבה משפחות במחלקה שנקלעו למצוקה כלכלית אחרי שההורים פוטרו, שצריכות בדיקות וטיפולים יקרים ואין איך לממן. אף אחד לא יודע מה יהיה ומתי זה ייגמר וזה

קורונה תפסה את אוריין אלמקיים בת ה-17, כחודשיים אחרי קבלת האבחנה כי היא חולה בהודג'קין לימפומה. ממגמת תיאטרון בכיתה י"א, היא עברה למחלקה האונקולוגית, לאשפוזים ולטיפולים כימותרפיים.

"ניסיתי להמשיך את החיים כאילו כרגיל, למרות שידעתי שאשלם מחיר, ואז הגיעה הקורונה", היא מספרת. "הדבר שהיה לי הכי קשה כשחליתי, היה להרגיש שנשארתי מאחור. לא הסכמתי לעצור את החיים והמשכתי כאילו

להרוויח מחוץ לקופסה

המשבר הכלכלי האדיר שגררה איתה הקורונה משפיע כמעט על כל משק בית בישראל. זוהי, ללא ספק, תקופה מאתגרת שמחייבת חשיבה יצירתית. אם אתם בין 736 אלף העובדים שפוטרו או יצאו לחל"ת, זה הזמן לחשב מסלול מחדש בכל הנוגע לתזרים ההכנסות שלכם. לכל אחד מאיתנו כישרון מיוחד או אפילו סתם חפץ ישן שניתן להשתמש בו כדי להרוויח כסף. איך? הנה חמישה רעיונות שיסייעו לכם להשלים הכנסה בלי לצאת מהבית / מאת: מיטל פישמן

חובבי צילום?

יש מי שרוצה את התמונות שלכם

אנחנו חיים בעולם שמדבר בדימויים, וכמעט כל חנות, ארגון ומוסד שיש להם נכסים דיגיטליים (אבל לא רק), זקוקים לתמונות שיוכלו להשתמש בהם באופן חופשי בלי לפגוע בזכויות יוצרים. לשם כך, נולדו מאגרי תמונות מקצועיות כמו שאטרסטוק, alamy, istock וגטי, שמציעים ספרייה אינסופית של תמונות לשימוש חופשי בכל נושא אפשרי בתמורה לתשלום. אתרים אלו מאפשרים לבתי עסק ולארגונים לרכוש תמונות, ולצלמים למכור אותן - גם לחובבים שבינו. למעשה, כל אחד שיש לו מצלמה (ואפילו סמארטפון עם מצלמה באיכות טובה) יכול להרוויח כסף מהתמונות שהוא מצלם.

איך זה עובד? ברגע שאתם מעלים את התמונות שלכם למאגר, אתם מחזיקים בזכויות היוצרים של התמונה. על כל רכישה של תמונה באתר, אתם מקבלים עמלה על הרכישה (בשטרסטוק, למשל, אחוזי העמלה נעים בין 15 אחוז ל-40 אחוז ממחיר התמונה). ככל שתעלו יותר תמונות, שמתאימות לנושאי החיפוש הנפוצים במאגרי התמונות, כך הסיכויים שתרוויחו יותר כסף.

ללמוד בחינם ב-MIT ובהארוורד

כדי לחשוב מחוץ לקופסה לפעמים כל מה שצריך זה בסיס איתן של ידע. במילים אחרות: כדי להרוויח כסף לפעמים צריך קודם כל ללמוד. היום כבר לא צריך לעשות תואר ואפילו לא להירשם לקורס במכללה כדי ללמוד נושא חדש. בשנים האחרונות עשרות אוניברסיטאות - גם היוקרתיות שבהן - פותחות חלק מהקורסים שלהן בחינם באופן מקוון לכל דורש. קוראים לשיטה

איך עושים את זה נכון? ערכו רשימה של כל החפצים בבית שאתם לא משתמשים בהם יותר. רצוי להשקיע בשיפוץ קל או בניקוי של החפץ, אם צריך - זה יכול להעלות את הערך שלהם. לאחר מכן, הפיקו תמונה טובה, ברורה ומוארת של החפץ. זכרו - לא משנה כמה המוצר שאתם מוכרים הוא אטרקטיבי, תמונה באיכות ירודה, חשוכה ולא בולטת, מורידה את הסיכויים למכירה (בייחוד בכל הנוגע לריהוט). לפני שאתם מציעים את החפץ שלכם למכירה ערכו סקר שוק קטן, ובדקו מה המחיר הממוצע שאחרים מציעים על חפץ דומה. חשוב לא לנקוב במחיר גבוה מדי, כי אז לא תקבלו פניות. והכי חשוב - הקפידו לשמור על כללי הריחוק וההיגיינה בעת המכירה.

אלף מבקשי עבודה - חלקם פוטרו וחלקם נמצאים בחל"ת - נמצאים בחוסר ודאות מוחלט, לא יודעים מתי יחלוף המשבר ומתי החיים יחזרו למסלולם. עם כניסתנו לתקופת שנייה של סגר בתוך פחות מחצי שנה, ייתכן שאנחנו צפויים לראות את שיעורי האבטלה נוסקים מעבר ל-20 אחוזים. אנחנו נמצאים בזמנים קשים, אבל גם מאתגרים. תקופות משבר כמו שאנחנו חווים עכשיו הן זמן שבו מוכרחים לחשוב מחוץ לקופסה, לחשב מסלול מחדש, ולמצוא דרכים יצירתיות להרוויח כסף. לפניכם חמישה רעיונות איך לעשות את זה בקלות וביעילות.

החפצים המשומשים שלכם הם

אוצר בשביל האחר

ישראל במיתון, האבטלה גואה, אלפי עובדים יוצאים לחל"ת מדי יום והצריכה לנפש צנחה בשנה האחרונה כמעט בחצי, אבל ישנו תחום אחד שמשבר הקורונה עושה לו רק טוב: שוק היד השנייה. בחודש יולי דווח ב"ידיעות אחרונות", כי המשבר הביא לפריחה אדירה בקנייה של חפצים ומוצרים יד שנייה. אתרים כמו יד2, קבוצות פייסבוק כמו פשפשוק וגם חנויות פיזיות כגון רשת "דנדשה" הפכו למקומות לגיטימיים למצוא בהם מציאות. אם יש לכם חפצים ומוצרים שאתם לא צריכים, פלטפורמות היד השנייה הן דרך מצוינת להרוויח לא מעט כסף מהם. רהיטים, מכשירי חשמל, ציוד ספורט, צעצועים ומשחקים הם מוצרי יד שנייה מבוקשים, וככל שמצבם שמור יותר, כך הסיכוי להרוויח גדול יותר.

כדי לעבוד בתור טסטרים אתם לא צריכים להיות מבינים גדולים במחשבים או באפליקציות, אבל מה שאתם כן צריכים אלו מכשירים מעודכנים. רוב האתרים משלמים לטסטרים בפייפאל או באמצעות נקודות (סוג של תווי שי). האתרים הגדולים המתמחים בתיווך בין מפתחי אפליקציות ואתרים לבין הטסטרים הם featurepoints ו-testerwork.

צרו מדריכי וידאו ביוטיוב וצברו קהל לקוחות נאמן

יוטיוב היא פלטפורמה מצוינת להרוויח בה כסף: מדי יום חמישה מיליארד סרטונים נצפים ביוטיוב, כל משתמש משקיע בממוצע 40 (!) דקות בכל כניסה לאתר.

יש מספר דרכים להרוויח כסף ביוטיוב, אחת הבולטות שבהן היא להפיק מדריכי וידאו. אם אתם אנשי מקצוע או מומחים בנושא מסוים (ככל שהנושא יהיה נישתי יותר, כך יהיה לכם יותר קל לבלוט), אתם יכולים ליצור סרטוני הדרכה. בין אם אתם מדריכי כושר, שיפוצניקים, גרפיקאים או יועצים - אתם יכולים לייצר באמצעות מצלמת הסמארטפון ותוכנת עריכת וידאו פשוטה סרטוני הדרכה ברורים, קצרים ויעילים בתחום התמחותכם. מדריכי הווידאו ביוטיוב הם דרך מצוינת לצבור קהל נאמן, וגם לעשות כסף: ככל שיהיו לכם יותר מנויים בערוץ, כך הסבירות להרוויח כסף עולה (באמצעות תוכנית השותפים של יוטיוב). אתם יכולים למכור את המוצרים והשירותים שלכם באמצעות היוטיוב, ובהמשך, כשתבנו קהילה גדולה של לקוחות וצופים, תוכלו לשתף פעולה עם חברות ומומגים שיעזרו לכם לבסס את עצמכם בתחום.

איך זה עובד? כשחברה בונה אתר או אפליקציה חדשה, היא זקוקה לאנשים שיתנסו בגרסת הבטא הראשונית, וידווחו לה על נוחות השימוש וגם על תקלות ובאגים במערכת. הפידבקים של הטסטרים יכולים לסייע למפתחי האתרים והאפליקציות לבחון תקלות ולגלות מה רמת הידידותיות של האפליקציה למשתמש. כולם מרוויחים מהשיטה - המפתחים יכולים לדעת בזמן קצר יחסית איפה הם טעו ואיפה צריך לשנות ולשפר, ואתם מרוויחים כסף.

הזו MOOC, והיא צוברת תאוצה בכל רחבי העולם, בייחוד בתקופת הקורונה.

שתי הפלטפורמות המובילות של שיטת ה-MOOC הן קורסרה (coursera) ו-edX. באתרים אלו ניתן למצוא אלפי קורסים חינוכיים באנגלית בכל נושא אפשרי מאוניברסיטאות מובילות. רוצים לעשות הסבת מקצוע ולהתפתח בתחום אבטחת סייבר? קורס המבוא הפופולרי במדעי המחשב של אוניברסיטת הארוורד מציע לכם לעשות את זה בחינם דרך אתר edX; רוצים להתמקצע בצילום כדי לקדם את העסק שלכם? בקורסרה תוכלו להצטרף בחינם לקורס יסודות הצילום של אוניברסיטת מישיגן סטייט.

אתר udemy הוא פלטפורמה מומלצת נוספת, שמציעה בתשלום סמלי של כ-60 שקלים קורסים מקצועיים ממוקדים במגוון של נושאים: משפות תכנות, אסטרטגיות שיווק דיגיטלי, תוכנות עיצוב ועריכה ועד שיעורי גיטרה פרטיים וקורס לבניית ציפורניים.

התנסו באפליקציות ותרוויחו כסף

משבר הקורונה העביר את כל העולם בן לילה למציאות חדשה שמתנהלת רובה ככולה במרחב המקוון. כתוצאה מכך, עולם הדיגיטל מתרחב עם אתרים ועם אפליקציות שעולים בקצב מסחרר. בתקופה זו, ישנן אינספור דרכים להרוויח מהאינטרנט. הדרך הפשוטה ביותר, שדורשת הכי פחות ידע וניסיון, היא להתנסות באפליקציות חדשות. מדובר בגרסה המשודרגת של עבודה מהבית באתרי הסקרים, ולפעמים יש בה יותר כסף.

שמנים

למוצרים ישראלים

BBR Saatchi & Saatchi

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל